

VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ZLÍNSKÉHO KRAJE

březen 2016

2014-2015

Obsah

ÚVOD	2
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	3
1. STRUKTURA ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015	4
2. STAV V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY A ZMĚNY PROTI MINULÉMU VÝVOJI	7
2.1. Předškolní vzdělávání	7
2.2. Základní vzdělávání	9
2.3. Střední vzdělávání	10
2.4. Vyšší odborné vzdělávání	24
2.5. Konzervatoře	24
2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	25
2.7. Základní umělecké vzdělávání	26
2.8. Jazykové vzdělávání	28
2.9. Zájmové vzdělávání	29
2.10. Poradenské služby	30
2.11. Školská zařízení a školské služby	32
3. PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ	36
4. DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	38
5. VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH V RÁMCI CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ	40
6. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ, ENVIRONMENTÁLNÍ A MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ	41
6.1. Prevence rizikového chování	41
6.2. Environmentální výchova	43
6.3. Multikulturní výchova (CPIV, CPIC).....	43
6.4. Vzdělávání cizinců	43
7. ROZVOJOVÉ PROGRAMY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	45
8. NAPLŇOVÁNÍ PRIORITYCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ZLÍNSKÉHO KRAJE	46
9. EKONOMICKÁ ČÁST	51
9.1. Výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem	51
9.1.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem.....	51
9.1.2. Přímé vzdělávací výdaje	52
9.1.3. Provozní výdaje	56
9.1.4. Investiční výdaje.....	60
9.1.5. Výdaje na rozvojové programy.....	60
9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi	60
9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením	64
ZÁVĚR	66
PŘÍLOHY	67

ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2014-2015 je předkládána v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva popisuje stav a mapuje vývoj v jednotlivých segmentech vzdělávání, školských služeb ve vybraných oblastech, včetně oblasti ekonomické. Údaje o výkonech a počtech jsou vztaheny ke školnímu roku 2014-2015 (k září 2014), ekonomické údaje odráží výsledky kalendářního roku 2015. Tento dokument obsahuje rovněž přehled o naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje (2012).

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CPIC	Centrum pro podporu integrace cizinců
CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DÚ	diagnostický ústav
DZ ZK (2012)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2012
ESF	Evropský sociální fond
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
KPPP	Krajská pedagogicko-psychologická poradna
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
NNO	nestátní neziskové organizace
NS	nástavbové studium
OFV	ostatní formy vzdělávání
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SEV	středisko ekologické výchovy
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
ZDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání

1. STRUKTURA ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Školy a školská zařízení jednotlivých zřizovatelů tvoří, dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vzdělávací soustavu, ve které školy a školská zařízení uskutečňují vzdělávání, poskytují služby a zajišťují ochranu a ústavní výchovu. Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a jejich změny oproti předchozím školním rokům uvádí tabulka 1.

TABULKA 1 - CELKOVÝ POČET SUBJEKTŮ JEDNOTLIVÝCH ZŘIZOVATELŮ (K 1. 9. DANÉHO ROKU)

Zřizovatel	Počet subjektů										
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zlínský kraj	147	132	126	119	116	115	110	105	102	100	100
Obec	458	454	464	469	464	465	465	462	461	458	457
Stát	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
Soukromý subjekt	33	33	33	31	32	31	31	30	31	33	35
Církev	7	7	7	8	7	7	7	7	7	7	7
Celkem	650	631	635	632	624	623	618	609	606	603	603

1.1. Školy a školská zařízení zřizovaná krajem

Zlínský kraj v jím zřizovaných školských příspěvkových organizacích zajišťoval střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní umělecké vzdělávání, zájmové vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školskou poradenskou činnost, výkon ústavní výchovy, služby v ubytovacích zařízeních a v zařízeních školního stravování. V řadě svých školských příspěvkových organizacích Zlínský kraj v rámci jednoho právního subjektu sdružuje různé druhy škol a školských zařízení.

K 1. 9. 2014 zřizoval Zlínský kraj celkem 100 příspěvkových organizací, z toho:

- 46 středních škol, z toho součástí 7 subjektů je zároveň vyšší odborná škola a součástí 4 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
- 1 konzervatoř,
- 18 základních a mateřských škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- 12 dětských domovů,
- 20 základních uměleckých škol,
- 1 pedagogicko-psychologickou poradnu,
- 2 plavecké školy.

V období mezi 1. 9. 2013 a 1. 9. 2014 ani v průběhu školního roku 2014-2015 nedošlo ke změnám ve výše uvedeném počtu krajských školských organizací.

1.2. Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi

Obce ve Zlínském kraji, které zřizují většinu základních a mateřských škol, zřizovaly k 1. 9. 2014 celkem 457 organizací, z toho:

- 227 základních škol, z toho je 128 úplných, tedy s výukou na 1. i 2. stupni; 94 subjektů sdružuje základní a mateřskou školu,
- 204 mateřských škol (samostatné subjekty)
- 1 základní uměleckou školu (samostatný subjekt); další 2 základní umělecké školy jsou součástí základních škol
- 21 středisek volného času,
- 3 školní jídelny (samostatné subjekty),
- 1 plaveckou školu.

Meziroční úbytek počtu organizací zřizovaných obcemi k 1. 9. 2013 a k 1. 9. 2014 je dán následující změnou:

- od 1. 8. 2014 sloučení Mateřské školy, Uherský Brod – Újezdec, Nádražní 282, okres Uherské Hradiště se Základní školou, Uherský Brod – Újezdec, Podhájí 291, okres Uherské Hradiště; nový název sloučeného subjektu je Základní škola a Mateřská škola Uherský Brod-Újezdec, příspěvková organizace.

V průběhu školního roku 2014-2015 nedošlo ke změně počtu školských organizací zřizovaných obcemi:

- od 1. 9. 2014 je zapsána nová mateřská škola, která je však součástí Základní školy a Mateřské školy Študlov, okres Vsetín.

1.3. Školy a školská zařízení zřizovaná soukromými subjekty

Soukromé subjekty ve Zlínském kraji k 1. 9. 2014 zřizovaly následující školy a školská zařízení:

- 4 základní školy, z toho 1 subjekt sdružuje základní a mateřskou školu,
- 8 samostatných mateřských škol,
- 14 středních škol – včetně SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o. (součástí jedné z nich je vyšší odborná škola, součástí jedné z nich je dále jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, součástí jedné z nich je středisko praktického vyučování),
- 2 vyšší odborné školy,
- 2 střediska praktického vyučování (samostatné subjekty), z nichž jedno s účinností od 1. 9. 2012 pozastavilo činnost z důvodu nulového počtu žáků (nadále však zůstává zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení),
- 5 základních uměleckých škol.

Meziroční nárůst v počtu subjektů k 1. 9. 2013 a k 1. 9. 2014 o dva subjekty vyplývá z těchto změn:

- od 31. 12. 2013 výmaz Střední odborné školy – PaedDr. Stratil s.r.o. ⇒ 14 SŠ k 1. 9. 2014,
- od 1. 9. 2014 nově zapsána MATEŘSKÁ ŠKOLA TEDDY BEAR s. r. o.,
- od 1. 9. 2014 nově zapsána Soukromá mateřská škola KAŠPÁREK s. r. o.,
- od 1. 9. 2014 nově zapsána Montessori Zlín – základní škola Motýlek.

V průběhu školního roku 2014-2015 došlo v soukromém školství v kraji k těmto změnám:

- od 1. 12. 2014 nově zapsána Mateřská škola Borůvkový kopec s. r. o.,
- od 1. 6. 2015 nově zapsána právnická osoba vykonávající činnost školy a školského zařízení LAPP KABEL s. r. o.,

- od 1. 4. 2015 nově zapsána Soukromá ZUŠ Slovácko, s. r. o.

1.4. Školy a školská zařízení zřizovaná církvemi

K 1. 9. 2014 církve zřizovaly ve Zlínském kraji celkem 7 subjektů, počet církevních škol se meziročně neměnil:

- 4 základní školy, z toho jeden subjekt sdružuje základní školu a mateřskou školu,
- 3 střední školy, z toho 2 gymnázia a jednu střední odbornou školu, součástí jednoho gymnázia je také středisko volného času.

1.5. Školy a školská zařízení zřizovaná státem

K 1. 9. 2014 zřizovaly ústřední státní orgány (ministerstva) ve Zlínském kraji 4 subjekty:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřizovalo dvě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy včetně škol při těchto zařízeních a dále subjekt, který sdružuje školy pro sluchově postižené,
- Ministerstvo vnitra ČR zřizovalo jeden subjekt (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově).

Meziroční úbytek počtu organizací zřizovaných státními orgány k 1. 9. 2013 a k 1. 9. 2014 je dán následující změnou:

- s účinností od 1. 7. 2014 bylo realizováno sloučení dvou výchovných ústavů v gesci MŠMT ČR: Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Chvalčov, U Revíru 47 (zanikající organizace) byla sloučena s Výchovným ústavem, střediskem výchovné péče HELP, základní školou a střední školou, Střílky, Zámecká 107 (přejímající organizace); nový název sloučeného subjektu je Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola, Střílky, Zámecká 107.

2. STAV V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY A ZMĚNY PROTI MINULÉMU VÝVOJI

2.1. Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání dětí v České republice je zajišťováno mateřskými školami zapsanými v rejstříku škol, je součástí vzdělávacího systému České republiky a výchozí etapou celoživotního vzdělávání. Činnost mateřských škol vykonávají právnické osoby, jejichž zřizovatelem může být kraj, obec (i svazek obcí), ministerstvo, registrovaná církev a náboženská společnost nebo jiné právnické a fyzické osoby.

Naprostou většinu mateřských škol ve Zlínském kraji zřizují obce jako své příspěvkové organizace. Jiné právnické nebo fyzické osoby a církve zřizují mateřské školy jako společnosti s ručením omezením nebo školské právnické osoby dle školského zákona.

Cílem předškolního vzdělávání v mateřských školách je rozvoj osobnosti dítěte v předškolním věku, podílení se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji, na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách, které jsou zapsány v rejstříku škol, je určeno dětem ve věku zpravidla od tří do šesti let a dětem s odkladem školní docházky. Vzdělávání v mateřské škole není povinné, pouze děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky jsou k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách přijímány přednostně (§34 odst. 4, školského zákona). Mateřské školy doplňují výchovu a vzdělávání dětí v rodině a úzce spolupracují s jejich zákonnými zástupci. Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Velký zájem o umístění dítěte do mateřské školy a jeho předškolní vzdělávání je dán tím, že mateřská škola kromě své vzdělávací funkce plní také funkci sociální a matky, vracející se po rodičovské dovolené do zaměstnání, potřebují své děti někam umístit.

Obce, které jsou zřizovateli většiny mateřských škol v našem kraji, se snaží vytvářet podmínky pro umístění co nejvyššího počtu dětí úpravou prostor stávajících mateřských škol.

K 1. 9. 2014 byla otevřena nová mateřská škola v obci Študlov s nejvyšším povoleným počtem 15 dětí a dvě soukromé mateřské školy. V průběhu školního roku bylo nově otevřeno další místo poskytovaného vzdělávání Mateřské školy Halenkov, okres Vsetín, jedna soukromá mateřská škola a jedna firemní mateřská škola.

TABULKA 2 - POČTY MATEŘSKÝCH ŠKOL PODLE JEDNOTLIVÝCH ZŘIZOVATELŮ K 1. 9. 2014

Okres	Obecní		Soukromé	Církevní	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ			
Kroměříž	51	15	1	0	67
Uherské Hradiště	46	29	1	0	76
Vsetín	51	21	3	0	75
Zlín	56	29	4	1	90
Celkem	204	94	9	1	308

POČTY DĚTÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH**TABULKA 3 - VĚKOVÉ SLOŽENÍ DĚTÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH OBCEMI VE ZLÍNSKÉM KRAJI**

Školní rok	Děti do 3 let	Děti 3leté	Děti 4leté	Děti 5leté	Děti starší než 5 let	Celkem
2001-2002	1 223	3 669	4 738	5 157	1 514	16 301
2002-2003	1 453	3 980	4 668	5 007	1 359	16 467
2003-2004	1 476	4 047	4 808	4 907	1 394	16 632
2004-2005	1 573	3 959	4 868	4 971	1 262	16 633
2005-2006	1 350	3 951	4 737	5 045	1 357	16 440
2006-2007	1 324	4 119	4 816	4 913	1 403	16 575
2007-2008	1 441	4 095	4 848	5 057	1 268	16 709
2008-2009	1 600	4 488	4 810	4 996	1 324	17 218
2009-2010	1 952	4 634	5 223	4 978	1 337	18 124
2010-2011	2 047	4 809	5 167	5 369	1 326	18 718
2011-2012	2 014	5 103	5 437	5 392	1 366	19 312
2012-2013	2 013	4 921	5 792	5 634	1 358	19 718
2013-2014	2 038	4 938	5 582	6 098	1 427	20 083
2014-2015	2 226	5 027	5 623	5 778	1 308	19 962

V mateřských školách nastal od školního roku 2014-2015 očekávaný pokles počtu dětí. K 1. 9. 2014 bylo v mateřských školách zřizovaných obcemi zapsáno celkem 19 962 dětí, což je o 121 dětí méně, než bylo k 1. 9. 2013.

I přes nárůst počtu dětí o 72 dětí v soukromých mateřských školách (238 dětí) klesl celkový počet dětí v mateřských školách všech zřizovatelů k 1. 9. 2014 o 47 dětí. Celkový počet dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách všech zřizovatelů ve Zlínském kraji k 1. 9. 2014 byl 20 247 dětí.

Ve školním roce 2014-2015 nebyla v našem kraji žádná mateřská škola, které by byla zřizovatelem udělena výjimka z nejnižšího počtu dětí.

Krajský úřad řešil ve školním roce 2014-2015 celkem 76 odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o nepřijetí dítěte do mateřské školy. Nejvíce odvolání bylo od zákonných zástupců dětí s bydlištěm ve městě Zlíně. Zřizovatel mateřských škol Statutární město Zlín reagoval na tuto situaci ukončením pronájmů prostor cizím subjektům ve dvou mateřských školách, zrekonstruoval uvolněné prostory pro potřeby tříd mateřské školy a navýšil kapacitu svých mateřských škol o 54 dětí.

K 1. 9. 2014 obec Študlov otevřela novou mateřskou školu při základní škole pro 15 dětí a obec Halenkov upravila pro potřeby mateřské školy prostory v základní škole a otevřela třídu pro 16 dětí.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách je zpoplatněno. Pouze vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy (školní rok, ve kterém dítě dovrší šesti let) se dítěti poskytuje bezúplatně po dobu nejvýše 12 měsíců. V případě, že je dítěti udělen odklad školní docházky, je pro něj již tento rok opět zpoplatněn.

2.2. Základní vzdělávání

K 1. 9. 2014 došlo ve Zlínském kraji ke zvýšení počtu základních škol. Do rejstříku škol a školských zařízení byla zapsaná nová základní škola Montessori Zlín – základní škola Motýlek (od 1. 9. 2015 začala vykonávat i činnost mateřské školy a dostala nový název Montessori Zlín – základní škola a mateřská škola Motýlek), kterou zřizuje soukromý subjekt. Celkem tedy v roce 2014-2015 bylo 235 běžných základních škol, z toho 227 zřizovaných obcemi, 4 církví a 4 soukromíkem.

V obcích s nižším počtem obyvatel jsou často zřizovány základní školy s ročníky pouze prvního stupně. Jedním z důvodů je i to, že při malém počtu dětí, které plní povinnou školní docházku, lze na prvním stupni základní školy spojovat žáky z různých ročníků do jedné třídy. U ročníků druhého stupně to již možné není. Dalším důvodem jsou snížené požadavky na nejnižší povolený průměrný počet žáků na jednu třídu pro školy s malým počtem tříd.

Ve Zlínském kraji bylo ve školním roce 2014-2015 z celkového počtu 235 základních škol 100 škol s ročníky pouze prvního stupně. K řešení problému malého počtu žáků školy tím, že jsou spojováni žáci různých ročníků do jedné třídy a vznikají tzv. „málotřídní školy“, přistoupilo nejen 68 škol s ročníky pouze prvního stupně, ale také 8 škol s prvním i druhým stupněm. Jsou to počty téměř shodné s rokem předcházejícím.

Další možností, jak řešit nízký počet žáků ve škole, je zřizovatelem povolená výjimka z nejnižšího počtu žáků na třídu. Tu může zřizovatel povolit za předpokladu, že sám uhradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy. Taková výjimka byla povolena 51 školám, což bylo o 9 méně než v roce předcházejícím.

Více o struktuře základních škol zřizovatelů obce, církve a soukromníka ve Zlínském kraji uvádí následující tabulka. Údaje v ní jsou platné k 1. 9. 2014.

TABULKA 4 - STRUKTURA ZÁKLADNÍCH ŠKOL K 1. 9. 2014

Zřizovatel	Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
		celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
			z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní	227	99	67	32	128	8	120
Soukromé	4	1	1	0	3	0	3
Církevní	4	0	0	0	4	0	4
Celkem	235	100	68	32	135	8	127

V tomto školním roce vrcholil nárůst počtu žáků v základních školách, a to zejména na prvním stupni. V porovnání s rokem předcházejícím bylo v běžných základních školách o téměř 1200 žáků více, z toho o 1100 na prvním stupni.

Podrobněji je situace ve Zlínském kraji uvedena v tabulkách P2 a P3 v Příloze.

Po úspěšném ukončení pátého, případně sedmého ročníku základní školy mají žáci možnost pokračovat v plnění povinné školní docházky i jiným způsobem než pokračováním na druhém stupni základní školy. Mohou přejít na víceletá gymnázia nebo do oborů vzdělávání v konzervatořích. Ve školním roce 2014-2015 odešlo na víceletá gymnázia ze základních škol po pátém ročníku 332 žáků, po sedmém ročníku 60. Celkově to bylo o 31 žáků více než v roce předcházejícím.

Individuální vzdělávání (také tzv. domácí vzdělávání) dle § 41 školského zákona může ředitel školy na žádost zákonného zástupce žáka povolit pouze žákovi prvního stupně základní školy. Pokračovalo však pokusné ověřování individuálního vzdělávání na druhém stupni základních škol, do kterého je za Zlínský kraj zapojena Základní škola a mateřská škola Březová, okres Uherské Hradiště. Také z tohoto důvodu prudce vzrostl počet žáků prvního stupně individuálně vzdělávaných, kdy z celkového počtu 102 (v roce předcházejícím pouze 36) jich bylo 93 zapsáno v základní škole Březová.

Dále také výrazně přibýlo žáků, kteří plnili povinnou školní docházku ve škole v zahraničí (§ 38 školského zákona). Počet takto vzdělávaných žáků ve Zlínském kraji již dosáhl čísla 251, což je o 62 více v porovnání s rokem předcházejícím a více než čtyřnásobek počtu z roku 2010-2011. Žáci, kteří plní povinnou školní docházku v zahraničí, zůstávají po dobu plnění povinné školní docházky žáky kmenové školy v ČR, ale zkoušky v této škole konají již jen na žádost svých zákonných zástupců.

Vzdělávání v základních školách

V tomto školním roce pracovaly základní školy podle vlastních školních vzdělávacích programů, do kterých zapracovaly úpravy provedené v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). V oblasti cizích jazyků většina škol zavedla druhý cizí jazyk jako povinný vyučovací předmět. Pouze malá část škol, s ohledem na své podmínky, nabídla místo výuky druhého cizího jazyka upevnování a rozvíjení prvního cizího jazyka, případně u vybraných žáků nahradila tento předmět předmětem speciálně pedagogické péče. Téměř všechny školy vyučovaly anglický jazyk jako první cizí jazyk. V okresech Vsetín, Kroměříž a Uherské Hradiště jsou školy, ve kterých se vyučoval jako první cizí jazyk německý (celkem pouze 267 žáků). Nejčastěji vyučovaným druhým cizím jazykem byl jazyk německý, dále pak jazyk ruský, francouzský a španělský.

Pokud má škola povolení ministerstva, může vyučovat vybrané předměty v cizím jazyce. Tento způsob výuky probíhal v Základní škole Zlín, Kvítková 4338, škole s rozšířenou výukou jazyků. Ta vyučovala vybrané předměty v jazyce anglickém a německém.

Alternativní způsob výuky nabídly Základní škola Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábřeží 3114, Základní škola, Uherské Hradiště, Za Alejí 1072, příspěvková organizace a Montessori Zlín – základní škola Motýlek. V těchto školách probíhala ve vybraných třídách výuka podle pedagogiky Montessori.

2.3. Střední vzdělávání

Ve Zlínském kraji je ve středních školách uchazečům nabízeno velké množství oborů vzdělání, v nichž jsou zastoupeny téměř všechny skupiny oborů. Oborová nabídka je z dlouhodobého hlediska stabilní a dochází pouze k jejím drobným změnám. Z 31 skupin oborů je jich nabízeno celkem 26 (tj. 84 %). V této nabídce nejsou zastoupeny pouze tyto skupiny oborů: 21 – Hornictví, hornická geologie, hutnictví a slévárství; 37 – Doprava a spoje; 61 – Filozofie a teologie; 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport; 91 – Teorie vojenského umění.

Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě studia. Vzhledem k probíhající kurikulární reformě, kdy původní obory vzdělání postupně přecházejí na nové rámcové vzdělávací programy, nelze v současné době porovnávat počet aktivních oborů s předešlým školním rokem. V rámci výše uvedené kurikulární reformy došlo nejen ke změnám kódů u všech oborů, ale v některých případech i ke změnám názvů oborů vzdělání.

Aktuální nabídka vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách ve Zlínském kraji je každoročně zveřejňována na informačním a vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje ZKOLA v elektronické publikaci „Kam na školu ve Zlínském kraji“.

V níže uvedené tabulce je uveden přehled oborů dle kategorie dosaženého vzdělání aktivně zařazených do vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji.

TABULKA 5 - OBORY VZDĚLÁNÍ DLE KATEGORIE DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ VYUČOVANÉ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH VŠECH ZŘIZOVATELŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet* oborů	Celkem žáků	Absolventi 2013-2014	1. ročník 2014-2015
Konzervatoř - skupina oborů P	6	1	2	180	23	33
Gymnázia - skupina oborů K	4,6,8	16	2	7109	1362	1372
SŠ – skupina oborů M - DFV	4	39	41	8270	1967	2198
SŠ – skupina oborů M - OFV	2,3,4,5	8	9	284	26	154
SŠ – skupina studijních oborů L0 - DFV	4	20	24	2089	416	563
SŠ – skupina oborů L0 - OFV	5	1	1	63	12	12
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - DFV	2	18	8	649	186	378
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - OFV	3	11	5	464	99	188
SŠ – skupina oborů H - DFV	1,3	29	37	4319	1316	1544
SŠ – skupina oborů H - OFV	2,3	3	10	63	29	33
OU a Praktické školy - skupina oborů E	2,3	10	14	550	161	204
Praktické školy - skupina oborů C	1,2	6	2	58	26	34

* Počet oborů zahrnuje jednotlivé konkrétní obory dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Jeden obor se tak může vyskytnout dvakrát, s novým či starým kódem, nebo pod novým názvem (v tabulce počítáno dle názvu oboru), nebo se může jednat o obor, který má již jen absolventy.

V následující tabulce jsou přehledně uvedeny jednotlivé skupiny oborů zakončené maturitní zkouškou podle celkového počtu žáků. Stále vysoké zastoupení (stejně jako v předcházejících letech) je ve skupině 79 – Gymnázium (7 109 žáků), 63 – Ekonomika a administrativa (2 080 žáků) a 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 554 žáků). Naopak s nejmenším počtem žáků se setkáváme u následujících skupin oborů: 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (57 žáků), 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (36 žáků) a 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika (10 žáků). Ve skupině oborů 31 – Textilní výroba a oděvnictví (ukončené maturitní zkouškou) se v současné době nevzdělávají žádní žáci. Tato skupina je však nadále nabízena u oborů s výučním listem. Specifické postavení v této tabulce má skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, která je v současné době nabízena pouze jako nástavbové studium.

TABULKA 6 - SKUPINY OBORŮ UKONČENÝCH MATURITNÍ ZKOUŠKOU PODLE CELKOVÉHO POČTU ŽÁKŮ – VŠICHNI ZŘIZOVATELÉ, VŠECHNY FORMY VZDĚLÁVÁNÍ, VČETNĚ ZKRÁCENÉHO STUDIA, BEZ NÁSTAVBOVÉHO STUDIA, ŠKOLNÍ ROK 2014-2015

Název skupiny oborů zakončených maturitní zkouškou	počet žáků
79 Gymnázium (Obecná příprava)	7 109
63 Ekonomika a administrativa	2 080
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 554
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	812
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	730
53 Zdravotnictví	713
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	699
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	679
82 Umění a užité umění	676
18 Informační technologie	612
78 Obecně odborná příprava (Lyceum)	429
43 Veterinářství a veterinární prevence	358
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	188
41 Zemědělství a lesnictví	174
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	172
69 Osobní a provozní služby	156
28 Technická chemie a chemie silikátů	146
66 Obchod	137
39 Speciální a interdisciplinární obory	117
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	99
29 Potravinářství a potravinářská chemie	72
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	57
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	36
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	10
31 Textilní výroba a oděvnictví	0
64 Podnikání v oborech odvětví	0

Nejvyšší zastoupení v oborech vzdělání zakončených výučním listem je stejně jako v přecházejícím školním roce u skupiny oborů 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 214 žáků), 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (972 žáků) a 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie (576 žáků). Naopak nejmenší zastoupení je ve skupinách oborů 53 – Zdravotnictví (42 žáků), 31 – Textilní výroba a oděvnictví (24 žáků), 82 – Umění a užité umění (19 žáků).

TABULKA 7 - SKUPINY OBORŮ ZAKONČENÝCH VÝUČNÍM LISTEM PODLE POČTU ŽÁKŮ – VŠICHNI ZŘIZOVATELÉ, VŠECHNY FORMY VZDĚLÁVÁNÍ, VČETNĚ ZKRÁCENÉHO STUDIA, ŠKOLNÍ ROK 2014-2015

Název skupiny oborů zakončených výučním listem	počet žáků
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 214
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	972
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	576
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	441
41 Zemědělství a lesnictví	383
29 Potravinářství a potravinářská chemie	358
69 Osobní a provozní služby	349
66 Obchod	168
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	148
28 Technická chemie a chemie silikátů	82
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	60
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	53
39 Speciální a interdisciplinární obory	43
53 Zdravotnictví	42
31 Textilní výroba a oděvnictví	24
82 Umění a užité umění	19

2.3.1. RÁMCOVÉ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

V rámci kurikulární reformy byly RVP připraveny Národním ústavem pro vzdělávání a poté je schválilo a vydalo MŠMT. Celkem bylo vydáno cca 280 RVP pro obory středního vzdělání. RVP středního vzdělávání byly vytvářeny postupně od roku 2007 do roku 2012 v rámci 4 etap. V roce 2012 MŠMT doplnilo jednotlivé etapy kurikulární reformy ještě o 5. a 6. etapu. Poslední obory středního vzdělání, pro které byly RVP doplněny, by se podle nich měly vyučovat od 1. září 2015 počínaje 1. ročníkem. Celkový počet oborů díky kurikulární reformě poklesne z původních cca 800 na cca 280. V souvislosti s touto reformou dochází postupně také k náhradě původních oborů vzdělání za obory vzdělání podle vydaných RVP v rejstříku škol a školských zařízení. V roce 2015 MŠMT vydalo dodatky k RVP 15 vybraných oborů vzdělání, kterými se upravuje minimální počet hodin matematického vzdělávání z 8, popř. 9 na 10 hodin po dobu vzdělávání. Dále je dodatkem upraven počet povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky u oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou na 2 nebo 3 zkoušky podle rozhodnutí ředitele školy, čímž se podmínky ukončování vzdělávání sjednocují s oborem Gymnázium. V rámci jednotlivých etap dochází k postupné implementaci rámcových vzdělávacích programů a následně školních vzdělávacích programů do všech středních škol. Nejpozději k 1. 9. 2015 jsou tedy střední školy povinny zahájit výuku (počínaje prvním ročníkem) oborů vzdělání poslední 6. etapy přechodu oborů z RVP na ŠVP. Po vydání RVP mají školy nejdéle 2 roky na zpracování vlastních školních vzdělávacích programů. Školy jsou tedy povinny podle nich začít učit (počínaje prvním ročníkem) vždy nejpozději do dvou let od jejich vydání. Na podporu škol při tvorbě ŠVP byly realizovány dva projekty ESF, ve kterých byly zapojeny tři školy zřizované Zlínským krajem.

2.3.2. STŘEDNÍ ŠKOLY

Absolventi základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky a splnili kritéria pro přijímací řízení, mohou pokračovat ve vzdělávání ve

středních školách. Studium je realizováno buď v denní formě vzdělávání (DFV) nebo v ostatních formách vzdělávání (OFV) - večerní, dálkové, distanční a kombinované.

Úspěšným ukončením středoškolského studia lze dosáhnout následujících stupňů vzdělání:

- střední vzdělání (SV),
- střední vzdělání s výučním listem (SVVL),
- střední vzdělání s maturitní zkouškou (SVMZ).

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2014-2015 probíhala výuka celkem v 68 středních školách, z toho je 49 zřizovaných krajem (včetně konzervatoře), 14 soukromým – jiným zřizovatelem (včetně Střední odborné školy ochrany osob a majetku s. r. o. v Karvině s detašovaným pracovištěm Zlín), 3 církví a 2 školy jsou zřizovány státem.

Ke statistickým údajům škol zřizovaných státem nemá Zlínský kraj přístup, proto jsou tyto údaje zjišťovány přímo na konkrétních školách. Z tohoto důvodu nejsou dané školy od školního rok 2012-2013 zahrnuty do statistického zjišťování. Do statistického zjišťování není tedy zahrnuta Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná), která má ve Zlíně pouze detašované pracoviště. Z výše uvedených důvodů mohou být některá čísla při dlouhodobém srovnávání mezi školními lety 2011-2012 a 2012-2013 zkreslená. Přestože uvedené tři střední školy nejsou již dále do statistického zjišťování zahrnuty, pro úplnost uvádíme, že ve školním roce 2014-2015 se na uvedených středních školách vzdělávalo celkem 524 žáků a 164 studentů.

Přehled středních škol a žáků středního vzdělávání

Ve školním roce 2014-2015 poskytovaly střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na území Zlínského kraje tyto zřizovatelé: kraj, soukromí zřizovatelé, církev a stát (počty žáků vzdělávajících se ve školách zřizovaných státem již nejsou uvedeny, viz předcházející odstavec).

Celkový přehled je uveden v následující tabulce.

TABULKA 8 - CELKOVÉ POČTY ŽÁKŮ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH A KONZERVATOŘI VE ZLÍNSKÉM KRAJI - VŠICHNI ZŘIZOVATELÉ A VŠECHNY FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

	Kraj	Soukromník	Církev	Celkem 2014-2015
Žáci celkem 2014-2015	20 798	2 532	768	24 098
Absolventi 2013-2014	4 932	548	120	5 600
1. ročník 2014-2015	5 572	905	203	6 680

Ve středním vzdělávání má rozhodující podíl na poskytování vzdělávání Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Tato skutečnost je dlouhodobě stabilní a neměnná. V souvislosti s demografickým vývojem v porovnání s předcházejícím školním rokem opět došlo k poklesu celkového počtu žáků. Ve školním roce 2014-2015 se ve středních školách vzdělávalo celkem 24 098 žáků, ve školním roce 2013-2014 byl celkový počet žáků 24 858. Pokles celkového počtu žáků tedy činil 760. Při minulém srovnávání byl však meziroční pokles výrazně vyšší, jednalo se tedy celkem o úbytek 1 683 žáků.

Vývoj počtu žáků denního studia středních škol ve Zlínském kraji

V souvislosti s přetrvávajícím nepříznivým demografickým vývojem celkové počty žáků denního studia ve středních i nadále klesají. Úbytek ve srovnání s minulým školním rokem činil v této formě studia celkem 690 žáků.

TABULKA 9 - CELKOVÉ POČTY ŽÁKŮ V DENNÍ FORMĚ VZDĚLÁVÁNÍ VE SŠ A KONZERVATOŘI (VŠICHNI ZŘIZOVATELÉ)

Školy a obory vzdělávání		Počet žáků			
		2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
		27 599	25 505	23 914	23 224
Gymnázia	celkem	7 633	7 377	7 194	7 109
Ostatní střední školy	M, L – s maturitní zkouškou	13 192	11 810	10 725	10 359
	L5 – nástavbové studium	1 002	792	699	649
	H, E – obory s výučním listem	5 539	5 289	5 050	4 869
	C, D – střední vzdělávání	58	69	67	58
Konzervatoř	P – šestileté	175	168	179	180
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		22 002	20 147	18 797	18 297
Střední vzdělání, Střední vzdělání s výučním listem (obory H, E, C)		5 597	5 358	5 117	4 927
Školy podle zřizovatele	kraj (včetně konzervatoře)	24 645	22 788	21 276	20 501
	soukromý subjekt	2 320	2 072	1 938	1 955
	církev	634	645	700	768

Pozn.: od školního roku 2012-2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Členění středoškolského vzdělávání - školy všech zřizovatelů**TABULKA 10 - POČTY ŽÁKŮ V JEDNOTLIVÝCH FORMÁCH VZDĚLÁVÁNÍ (V ZÁVORCE ROZDÍL MEZI ŠKOLNÍM ROKEM 2013-2014 A 2014-2015)**

Počet žáků celkem							
24 098 (-760)							
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání			
23 224 (-690)				874 (-70)			
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	
18 117 (-501)		4 869 (-181)	58 (-9)	180 (+1)	811 (-70)		
bez NS	NS				bez NS	NS	63 (0)
17 468 (-451)	649 (-50)				347 (-43)	464 (-113)	

Pozn.: Do statistických údajů jsou zahrnuty pouze školy, kde probíhá přijímací řízení ke vzdělávání ve středních školách, tedy ne údaje o počtech žáků výchovných ústavů.

Z celkového počtu všech žáků, kteří se vzdělávali ve středních školách na území Zlínského kraje, představovali žáci denního studia 96 %, pouze 4 % žáků se vzdělávalo v ostatních formách vzdělávání.

Celkový úbytek počtu všech žáků (všechny formy studia, bez rozdílu zřizovatele) činil ve srovnání s předcházejícím školním rokem 760 žáků.

Denní forma vzdělávání

V denní formě vzdělávání ve srovnání s minulým školním rokem jsme zaznamenali stejně jako v minulých obdobích pokles počtu žáků, který činil 690 žáků. V minulém školním roce byl však úbytek výrazně vyšší a meziroční rozdíl činil 1 591 žáků.

K největšímu úbytku 501 žáků došlo v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou, neboť právě tyto obory převažují v celkovém počtu žáků v denní formě vzdělávání s podílem 78 %. Podíl žáků, kteří se vzdělávali v oborech ukončených výučním listem, činil 21 % a zbylé 1 % žáků se vzdělávalo v konzervatoři a v oborech středního vzdělání.

Ostatní formy vzdělávání

I v ostatních formách vzdělávání postupně dochází k poklesu počtu žáků. Stejně jako u denní formy vzdělávání není tento pokles tak výrazný jako v předchozím sledovaném období. V minulém školním roce byl meziroční úbytek 92 žáků, ve školním roce 2014-2015 byl meziroční úbytek 70 žáků.

Členění středoškolského vzdělávání – školy zřizované Zlínským krajem

TABULKA 11 - POČTY ŽÁKŮ V JEDNOTLIVÝCH FORMÁCH VZDĚLÁVÁNÍ (V ZÁVORCE JE ROZDÍL MEZI ROKEM 2013-2014 A 2014-2015)

Počet žáků celkem							
20 798 (-851)							
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání			
20 501 (-775)				297 (-76)			
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	
15 846 (-544)		4 431 (-220)	44 (-12)	180 (+1)	297 (-61)		
bez NS	NS				bez NS	NS	0 (-15)
15 306 (-537)	540 (-7)				81 (-21)	216 (-40)	

Ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem tvořil počet žáků v denní formě vzdělávání téměř 98,6 % celku. V ostatních formách se vzdělávalo pouze 1,4 % žáků. Tento poměr je dlouhodobě vyrovnaný. Celkový počet žáků v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou činil 16 143 žáků (všechny formy vzdělávání) a představoval 77,6 % všech žáků škol zřizovaných Zlínským krajem. V oborech vzdělání s výučním listem se vzdělávalo 21,3 % žáků, tedy celkem 4 431 žáků (všechny formy vzdělávání). Žáci konzervatoře a žáci středního vzdělávání tvořili zbývající 1,1 % z celkového počtu žáků.

Celkový pokles počtu všech vzdělávaných žáků ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem činil 851 žáků. Z tohoto počtu je nejvýraznější úbytek u žáků oborů zakončených maturitní zkouškou (605), u oborů vzdělání s výučním listem byl pokles o 235 žáků. Tato skutečnost odpovídá demografickému vývoji. U středního vzdělávání byl pokles o 12 žáků a naopak u konzervatoře byl zaznamenán nárůst o 1 žáka.

Členění středoškolského vzdělávání – školy jiných zřizovatelů

TABULKA 12 - POČTY ŽÁKŮ V JEDNOTLIVÝCH FORMÁCH VZDĚLÁVÁNÍ (V ZÁVORCE JE ROZDÍL MEZI ROKEM 2013-2014 A 2014-2015)

Počet žáků celkem							
3 300 (+91)							
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání			
2 723 (+85)				577 (+6)			
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	
2 271 (+43)		438 (+39)	14 (+3)	0	514 (-9)		
bez NS	NS				bez NS	NS	63 (+15)
2 162 (+86)	109 (-43)				266 (+64)	248 (-73)	

Ve školách zřizovaných jinými zřizovateli se v denní formě vzdělávalo 82,5 % žáků a v ostatních formách 17,5 % žáků. Školy jiných zřizovatelů měly v ostatních formách vzdělávání dokonce vyšší počet žáků než školy zřizované Zlínským krajem (celkem o 280 žáků).

V oborech ukončených maturitní zkouškou ve školách jiných zřizovatelů byl celkový počet 2 785 žáků (tj. 84,4 %) a 501 žáků (tj. 15,2 %) se vzdělávalo v oborech ukončených výučním listem. Žáci středního vzdělání tvořili necelé 1 % z celkového počtu žáků. Uvedené údaje se procentuálně příliš neliší ve srovnání s předcházejícím školním rokem.

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou

Dle školského zákona střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů gymnázia (čtyřletého i víceletého), čtyřleté denní formy vzdělávání nebo dvouletého denního nástavbového studia. V případě ostatních forem vzdělávání se délka studia prodlužuje nejvýše o jeden rok vzhledem k délce vzdělávání v denní formě.

TABULKA 13 - POČTY ŽÁKŮ V JEDNOTLIVÝCH FORMÁCH VZDĚLÁVÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU VŠECH ZŘIZOVATELŮ (V ZÁVORCE JE ROZDÍL MEZI ŠKOLNÍM ROKEM 2013-2014 A 2014-2015)

Počet žáků celkem							
18 928 (-571)							
Denní forma vzdělávání						OFV	
18 117 (-501)						811 (-70)	
bez nástavbového studia				nástavbové studium		bez NS	NS
17 468 (-451)				649 (-50)		347 (+43)	464 (-113)
gymnaziální obory			obory M		obory LO		
7 109 (-85)			8 270 (-259)				
4leté	6leté	8leté	lycea	ostatní	2 089 (-107)	obor Podnikání	ostatní
3 747 (+33)	440 (-10)	2 922 (-108)	429 (-280)	7 841 (+21)		443 (-53)	206 (+3)

Celkový počet žáků maturitních oborů v tomto školním roce opět klesl, avšak již jen o 571 žáků. V předcházejícím období byl úbytek počtu žáků výrazně vyšší a činil 1 444 žáků.

Gymnaziální obory vzdělání

V gymnaziálním vzdělání získá absolvent všeobecné vzdělání. Ve Zlínském kraji lze mimo všeobecného studijního zaměření ve čtyřletých, šestiletých a osmiletých oborech absolvovat na jedné škole zřizované Zlínským krajem také výuku v oboru Gymnázium se sportovní přípravou.

Ve školním roce 2014-2015 vyučuje gymnaziální obory vzdělání celkem 17 středních škol, z nichž 13 zřizuje Zlínský kraj, 2 církev (Stojanovo gymnázium, Velehrad a Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži) a zbývající 2 gymnázia zřizuje soukromý subjekt (Soukromé gymnázium, střední odborná škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o. a Střední škola Kostka s. r. o.). Gymnázium má v názvu školy 16 škol.

Gymnázium Valašské Klobouky, Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město, Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín, Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín, Střední škola Kostka s. r. o. a Soukromé gymnázium, střední odborná škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. navíc vyučují i některé obory středního vzdělání skupiny M, L nebo H.

V gymnaziálních oborech vzdělání došlo v porovnání s předcházejícím obdobím k poklesu o 85 žáků. Ve víceletých gymnáziích (šestileté a osmileté) ubylo celkem 118 žáků (minulý školní rok byl úbytek celkem 136 žáků). Ve čtyřletém oboru vzdělání v porovnání s minulým školním rokem došlo k nárůstu o 33 žáků (minulý školní rok byl meziroční úbytek 50 žáků).

Ostatní maturitní obory vzdělání – obory M a LO (bez nástavbového studia)

K poklesu počtu žáků došlo i v dalších oborech maturitního vzdělávání. Celkový úbytek v porovnání s předcházejícím školním rokem byl 409 žáků (ve všech formách). Ve Zlínském kraji došlo i k poklesu počtu žáků v lyceích, a to o 280 žáků (minule 381 žáků). Toto snižování je důsledkem postupného utlumování lyceí v celém Zlínském kraji.

Střední vzdělání s výučním listem

Střední vzdělání s výučním listem získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů v délce 2 nebo 3 let denní formy vzdělávání, eventuálně vzdělávacího programu zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem v délce 1-2 roky v denní formě vzdělávání. Ve školním roce 2014-2015 se vzdělávalo ve všech formách celkem 4 932 žáků, což bylo o 181 žáků méně než v předcházejícím období. I ve středním vzdělávání s výučním listem došlo ke snížení úbytku počtu žáků. V minulém srovnávání byl meziroční úbytek 201 žáků.

Vzhledem k reálnému vývoji počtu žáků v oborech ukončených výučním listem a k očekávanému vývoji v souvislosti s doznívajícím negativním demografickým vývojem realizuje Zlínský kraj řadu opatření k posílení zájmu o vzdělávání v některých oborech s výučním listem. Jedním z opatření je zavedení systému „Podpora řemesel v odborném školství“.

Podpora řemesel v odborném školství

Systém „Podpory řemesel v odborném školství“ představuje významný nástroj jak motivovat žáky a jejich rodiče ke zvýšení zájmu o řemeslné obory. Tento projekt byl ve Zlínském kraji nastartován v roce 2007 a úspěšně se dále realizuje. Realizace tohoto projektu je rovněž jedním z opatření, kterým reagujeme na nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních škol, kteří ukončují své studium výučním listem.

Žákům vybraných oborů vzdělání je během jejich profesní přípravy, za splnění stanovených podmínek, poskytována finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena jednou měsíčně a není vyplácena během hlavních prázdnin.

Finanční motivace vybraných oborů vzdělání:

- 1. ročník: 300 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 1 500 Kč,
- 2. ročník: 400 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 2 500 Kč,
- 3. ročník: 500 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 5 000 Kč.

Od školního roku 2011-2012 došlo k úpravě pravidel pro vyplácení finančního příspěvku. Kromě nulové neomluvené absence se klade důraz na chování a na dobrý prospěch převážně v odborném výcviku. To vše se příznivě projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Podrobnosti o vyplácení finančního příspěvku jsou každoročně zveřejněny na informačním a vzdělávacím portále Zlínského kraje ZKOLA.

Počet podporovaných oborů není neměnný, reaguje na aktuální požadavky trhu práce s ohledem na tradiční řemesla v regionu. V rámci Podpory řemesel je ve školním roce 2014-2015 nabízeno celkem 15 oborů, převážně ze skupiny strojírenství a stavebnictví. Nejvíce žáků je v současné době zastoupeno v oborech Obráběč kovů (328 žáků), Strojní mechanik (262 žáků) a Instalatér (244 žáků) a toto pořadí se víceméně nemění.

Ve školním roce 2014-2015 jsou do tohoto systému zařazeny obory poskytující střední vzdělání s výučním listem následujících skupin oborů:

- Skupina 23 – Strojírenství a strojírenská výroba
 - 23-51-H/01 Strojní mechanik
 - 23-52-H/01 Nástrojař
 - 23-55-H/02 Karosář
 - 23-56-H/01 Obráběč kovů
- Skupina 28 – Technická chemie a chemie silikátů
 - 28-58-H/01 Sklář – výrobce a zušlechťovatel skla (zařazen od 1. 9. 2008)
- Skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie
 - 29-56-H/01 Řezník - uzenář (zařazen od 1. 9. 2009)
 - 29-53-H/01 Pekař (zařazen od 1. 9. 2014)
- Skupina 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
 - 32-54-H/01 Výrobce obuvi (zařazen od 1. 9. 2010)
- Skupina 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie
 - 36-59-H/01 Podlahář
 - 36-64-H/01 Tesař
 - 36-67-H/01 Zedník
 - 36-52-H/01 Instalatér
 - 23-55-H/01 Klempíř
 - 36-57-H/01 Malíř a lakýrník
- Skupina 41 - Zemědělství a lesnictví
 - 41-51-H/01 Zemědělec – farmář (zařazen od 1. 9. 2013)

Systém byl koncipován jako náběhový, zapojování byli žáci vybraných oborů vždy počínaje 1. ročníky. Od roku 2007 byly v projektu zapojeny pouze střední školy zřizované ZK, později byl systém otevřen i pro soukromé školy, které mají žáky v podporovaných učebních oborech.

Školy zřizované Zlínským krajem:

- Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín,
- Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín,
- Střední průmyslová škola Otrokovice,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Kroměříž,
- Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město,
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod,
- Střední odborné učiliště Uherský Brod,
- Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí,
- Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí
- Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín,
- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí,
- Střední odborné učiliště Valašské Klobouky,
- Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední škola hotelová a služeb Kroměříž.

Školy zřizované soukromým zřizovatelem:

- Střední škola obchodně technická, s. r. o. (Zlín),
- Střední škola MESIT o. p. s. (Uherské Hradiště),
- Střední škola letecká, s. r. o. (Kunovice),
- Střední škola služeb, s. r. o. (Uherské Hradiště) – (zařazena od školního roku 2011-2012).

Ve Zlínském kraji bylo do tohoto projektu ve školním roce 2014-2015 začleněno celkem 1 317 žáků, v předcházejícím školním roce šlo o 1 293 žáků (včetně soukromých škol). I zde se projevuje doznívající negativní vliv demografického vývoje. Jedním z ukazatelů, že tento projekt je tou správnou cestou, je fakt, že počet žáků studujících ve vybraných podporovaných oborech má stoupající tendenci. Letos je meziroční rozdíl v počtu studujících žáků v podporovaných oborech +24 žáků, zatím co v přechozím sledovaném období to bylo -34 žáků.

Jednoznačně zaznívají názory, že zavedení stipendijního programu bylo tím správným krokem pro zvýšení zájmu o řemesla a motivuje žáky ke studiu vybraných oborů, které nejsou tolik v centru pozornosti mladých lidí.

Zlínský kraj mimo jiné vydává k „Podpoře řemesel v odborném školství“ samostatný propagační leták, který obsahuje přehled podporovaných oborů a seznam škol, kde se tyto obory vyučují. Tento leták je k dispozici v elektronické podobě na Informačním a vzdělávacím portálu ZKOLA.

Od roku 2007 do konce roku 2014 bylo na podporu řemesel z rozpočtu Zlínského kraje vyplaceno celkem 25 971 000 Kč (včetně soukromých škol) s tím, že pro rok 2015 byla stanovena částka 4 200 000 Kč.

Ostatní formy středního vzdělávání

Ostatní formy vzdělávání (OFV) jsou určeny zejména pro uchazeče o studium, kteří studují při zaměstnání a potřebují získat potřebnou kvalifikaci pro výkon svého povolání nebo získat doklad o kvalifikaci potřebný

k založení živnosti. Dosažením vyššího vzdělání mají absolventi také větší možnosti uplatnění na trhu práce. Střední školy při zabezpečení výuky OFV využívají personálního a materiálně technického vybavení svých škol. Ve Zlínském kraji se vzdělávají žáci ve všech ostatních formách vzdělávání, tzn. dálkové, večerní, distanční i kombinované.

TABULKA 14 - PŘEHLED POČTU ŽÁKŮ V OFV K 30. 9. 2014

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
SV s maturitou - obory M	94	53	104	33	284
SV s maturitou - obory L (včetně NS)	476	51	0	0	527
SV s výučním listem - obory H	31	0	0	32	63
Celkem	601	104	104	65	874

Srovnáme-li počet žáků studujících v ostatních formách středního vzdělávání s minulým školním rokem, klesl celkový počet studujících o 70 žáků, tj. 7,4 % (minule pokles o 92 žáků, tj. 9 %). Ve srovnání jednotlivých skupin oborů došlo k nárůstu počtu žáků ve skupině oborů M o 42 žáků, tj. 17,4 % (minule nárůst o 5 žáků, tj. 2 %). Situace se oproti loňskému školnímu roku nezměnila ve skupině oborů L, kdy opět došlo k poklesu žáků. Tentokrát se však jedná o pokles o 17,5 % (112 žáků), minule pokles o 12 % (88 žáků). Ve skupině oborů H byl počet žáků stejný jako v předchozím školním roce, tj. 63 žáků.

Porovnáme-li počty žáků z hlediska forem vzdělávání, největší pokles, stejně jako v minulém sledovaném období, nastává u dálkové formy o 112 žáků, tj. 15,7 % (minule pokles o 75 žáků, tj. 9,5 %). Naopak v ostatních formách, jako je večerní, distanční a kombinovaná, došlo v porovnání s přecházejícím školním rokem k nárůstu. U večerní formy byl nárůst 18 žáků, tj. 20,9 % (minule pokles o 13 žáků, tj. 13 %), v distanční formě došlo k nárůstu o 6 žáků, tj. 6,1 % (minule nebyl zaznamenán ani nárůst ani pokles) a v kombinované formě sledujeme nárůst počtu žáků o 18 žáků, tj. 38,3 % (minule byl meziroční pokles o 4 žáky, tj. 8 %).

Nástavbové studium

Střední školy mohou organizovat nástavbové studium pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem v délce 2 let denní formy vzdělávání. Vzdělávání se uskutečňuje podle upraveného rámcového vzdělávacího programu pro příslušný obor vzdělání. Vzdělávání v nástavbovém studiu trvá dva roky v denní formě vzdělávání. V ostatních formách vzdělávání (dálková, večerní, distanční) je nejvýše o 1 rok delší.

V Dlouhodobém záměru Zlínského kraje (2012) je nově nastavena předpokládaná hranice podílu žáků nástavbového studia přijímaných do prvního ročníků denní formy vzdělávání z počtu absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem. V tomto dlouhodobém záměru se procentuální hranice snížila z původních 27 % (DZ ZK 2008) na 20 %. V předešlém školním roce činila tato úroveň 22,8 %. Ve školním roce 2014-2015 byl procentuální podíl 22 %, čímž došlo k přiblížení se ke stanovené hranici.

Celkový počet všech žáků navštěvujících nástavbové studium byl 1 113 (všechny formy vzdělávání). Největší převahu měla skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, v níž se vzdělávalo 855 žáků (ve všech formách).

TABULKA 15 - POČTY ŽÁKŮ NÁSTAVBOVÉHO STUDIA PODLE FOREM VZDĚLÁVÁNÍ, ZŘIZOVATELE A OKRESŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	540	216	0	0	756
Soukromý zřizovatel	109	197	51	0	357
Celkem	649	413	51	0	1 113
Kroměříž	98	55	0	0	153
Uherské Hradiště	145	110	51	0	306
Vsetín	200	109	0	0	309
Zlín	206	139	0	0	345

Ve srovnání s minulým školním rokem se situace nezměnila z hlediska přetrvávajícího poklesu počtu žáků nástavbového studia (všechny formy vzdělávání). Opět dochází k úbytku počtu žáků, a to o 12,7 %, tj. 163 žáků, minule to bylo o 11 %, tj. 161 žáků. Nejvýraznější pokles byl v dálkové formě vzdělávání 119 žáků, tj. 22,4 % (minule pokles o 75 žáků, tj. 12 %) v denní formě byl pokles o 50 žáků, tj. 7,2 % (minule byl vyšší, a to o 93, tj. 12 %). Ve večerní formě byl stejně jako v předcházejícím období mírný nárůst. Letos o 6 žáků, tj. 13,3 %, loni o 7 žáků, tj. 18,5 %. Pravděpodobnou příčinou opakovaného nárůstu ve večerní formě je skutečnost, že tato forma není otevírána pravidelně každý rok, ale v určitých víceletých intervalech a uskutečňuje se pouze v jedné škole zřizované soukromým zřizovatelem. Stejně jako v předešlém školním roce se v distanční formě nevzdělávali žádní žáci.

Pokles počtu žáků v denní formě vzdělávání byl ve školách zřizovaných Zlínským krajem o 7 žáků, tj. 1,3 %, zatímco v soukromých školách byl meziroční pokles o 43 žáků, tj. 28,3 %. Z pohledu zřizovatele byl u nástavbového studia ve školách zřizovaných Zlínským krajem ve všech formách vzdělávání úbytek o 47 žáků, tj. 5,9 % (minule pokles o 76 žáků, tj. 8,5 %). U škol zřizovaných soukromým subjektem byl pokles o 116 žáků, tj. 24,5 % (minule pokles o 85 žáků, tj. 15 %).

Při porovnání z hlediska geografického rozmístění bylo nástavbové studium stejně jako v minulém období nejčetnější v okrese Zlín a nejméně žáků se v rámci nástavbového studia vzdělávalo v okrese Kroměříž.

2.3.3. Přijímací řízení

V přijímacím řízení do denní formy vzdělávání ke studiu ve střední škole může uchazeč v prvním kole přijímacího řízení podat celkem dvě přihlášky. Ve školním roce 2014-2015 se střední školy zřizované Zlínským krajem zapojily do pilotního ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných jednotných testů (z předmětů matematika a její aplikace a český jazyk a literatura), které vyhlásilo MŠMT pro školní rok 2014-2015. Realizací pilotního ověřování bylo pověřeno Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat). Tento upravený systém přijímacího řízení se týkal přijímání do oborů vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání, včetně oborů víceletých gymnázií. Netýkal se oborů s talentovou zkouškou skupiny 82 Umění a užití umění, oboru Gymnázium se sportovní přípravou, oborů nástavbového a zkráceného studia.

Do pilotního ověřování se mohly zapojit střední školy všech zřizovatelů. Této možnosti ve Zlínském kraji využily 3 školy zřizované církví (Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži, Stojanovo gymnázium Velehrad, Církevní střední odborná škola Bojkovice) a 5 škol zřizovaných soukromým zřizovatelem (Střední škola MESIT, o. p. s., Střední škola letecká s. r. o., Střední škola hotelová Zlín, s. r. o., Střední škola obchodně technická s. r. o., Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s. r. o.).

K potvrzení úmyslu uchazeče stát se žákem střední školy (denní forma), do níž byl žák přijat, slouží zápisový lístek. Počty odevzdaných zápisových lístků uvádí následující tabulka.

TABULKA 16 - POČTY ŽÁKŮ PŘIHLÁŠENÝCH A PŘIJATÝCH KE STUDIU A POČTY ODEVZDANÝCH ZÁPISOVÝCH LÍSTKŮ (K 31. 5. PŘÍSLUŠNÉHO ŠKOLNÍHO ROKU)

Obory vzdělání	Obory Gymnázia			Gymnázia celkem	Ostatní obory s MZ	Obory s MZ celkem	Obory s VL + obory SV	Konzervatoř	Obory SŠ celkem
	4 letá	6 letá	8 letá						
Přihlášeno pro rok									
2014-2015	1 938	125	724	2 787	4 975	7 762	2 642	73	10 477
Pro rok 2015-2016	2 153	115	874	3 142	4 966	8 108	2 615	47	10 770
Rozdíl	215	-10	150	355	-9	346	-27	-26	293
Přijato v 1. kole PŘ									
2014-2015	1 259	77	377	1 713	3 604	5 317	2 395	36	7 748
Pro rok 2015-2016	1 425	93	417	1 935	4 068	6 003	2 440	28	8 471
Rozdíl	166	16	40	222	464	686	45	-8	723
Odevzdaných ZL									
Pro rok 2015-2016	979	87	362	1 428	2 623	4 051	1 306	23	5 380
Rozdíl odevzdáno ZL – přijato	-446	-6	-55	-507	-1 445	-1 952	-1 134	-5	-3 091

Přijímací řízení na gymnázia – bez víceletých gymnázií

Počet přihlášených uchazečů v 1. kole přijímacího řízení byl ve srovnání s předešlým obdobím minulému vyšší celkem o 215 žáků (minule 6 žáků). Srovnání počtu přijatých žáků (1 425 žáků) a počtu odevzdaných zápisových lístků (979 zápisových lístků) ukazuje na pravděpodobnost, že část uchazečů byla současně přijata na dvě zvolené školy a zápisový lístek pak uchazeči odevzdali na druhou vybranou střední školu. Počet odevzdaných zápisových lístků je proto výrazně nižší než počet přijatých žáků v prvním kole.

Přijímací řízení – víceletá gymnázia

Ze statistiky počtu přihlášených uchazečů je také zřejmý zvyšující se zájem o studium v 8letém gymnaziálním oboru. Zajímavé je porovnání počtu přihlášených uchazečů na víceletá gymnázia (celkem 989 žáků) s počtem přijatých uchazečů (510 žáků) a počtem žáků, kteří skutečně odevzdají zápisový lístek a nastoupí ke studiu (celkem jen 449 žáků). Ke studiu nastoupí skutečně jen 88% přijatých uchazečů. Jedním z faktorů může být například dostupnost školy z místa bydliště vzhledem k věku uchazečů.

Další maturitní studium, denní forma studia – bez nástavbového studia

Počet odevzdaných přihlášek ve srovnání s předcházejícím školním rokem byl výrazně odlišný. Zatímco v minulém školním roce byl při meziročním srovnání zaznamenán ještě nárůst (o 205 přihlášek), v letošním školním roce došlo k meziročnímu poklesu o 9 přihlášek.

Obory ukončené výučním listem – skupina H, E + obory středního vzdělávání – skupina C

Studium je organizováno jako jednoleté, dvouleté nebo tříleté a u skupin oborů H a E ukončené výučním listem. Jedná se o skupiny oborů odborného vzdělávání, které jsou zaměřeny převážně na oblast řemesel a služeb. V meziročním srovnání počtu podaných přihlášek do těchto skupin oborů byl úbytek 27 přihlášek. Ve školním roce 2014-2015 bylo podáno celkem 2 615 přihlášek a v 1. kole přijímacího řízení bylo přijato celkem 2 440 žáků. Zápisové lístky odevzdalo jen 1 306 žáků. Z toho vyplývá, že zápisový lístek neodevzdalo celkem 1 134 žáků. Tito žáci pravděpodobně využili možnost podat si více přihlášek ke studiu ve středních školách.

2.4. Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné školy

Součástí vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji jsou vyšší odborné školy. Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Úspěšným ukončením příslušného akreditovaného vzdělávacího programu se dosáhne stupně vyššího odborného vzdělání. Označení absolventa vyšší odborné školy, které se uvádí za jménem, je „diplomovaný specialista“ (zkráceně DiS). Ke vzdělávání ve vyšší odborné škole lze přijmout uchazeče, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a splnili podmínky pro přijetí. Délka vyššího odborného vzdělávání v denní formě je tři roky včetně odborné praxe (u zdravotnických oborů vzdělání až tři a půl roku). Ve školním roce 2014-2015 v kraji působí 11 VOŠ, z toho je 7 škol zřizovaných krajem, 3 soukromým zřizovatelem a 1 zřizovaná státem, která není do sledovaných statistik započítána.

Ve školním roce 2014-2015 studovalo ve VOŠ celkem 973 studentů, což ve srovnání s minulým školním rokem činilo o 78 studentů méně. V minulém školním roce byl meziroční úbytek 57 studentů.

Vzdělávací nabídka zahrnuje celkem 15 oborů. V následující tabulce je přehled zastoupení studentů v jednotlivých skupinách oborů.

TABULKA 17 - PŘEHLED STUDENTŮ JEDNOTLIVÝCH SKUPIN OBORŮ, ŠKOLY VŠECH ZŘIZOVATELŮ, ŠKOLNÍ ROK 2014-2015

Název skupiny oborů	počet studentů
53 Zdravotnictví	323
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	172
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	172
63 Ekonomika a administrativa	108
26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT	54
29 Potravinářství a potravinářská chemie	68
82 Umění a užité umění	48
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	28

Ve školním roce 2014-2015 se nejvíce studentů vzdělávalo ve skupině oborů 53 – Zdravotnictví (323 studentů). Nejméně studentů se naopak vzdělávalo ve skupině oborů 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (28 studentů) a 82 – Umění a užité umění (48 studentů). Stejná situace byla i v minulém sledovaném období. Ke studiu na VOŠ do 1. ročníku nastoupilo celkem 399, což je oproti minulému školnímu roku pokles o 44 studentů (minulý školní rok bylo v 1. ročnících celkem 443 studentů). Souhrnný přehled kvantitativních údajů vyššího odborného vzdělání je uveden v Příloze.

2.5. Konzervatoře

Ve školním roce 2014-2015 působila ve Zlínském kraji jedna konzervatoř, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. V tomto druhu školy je zajišťováno vzdělávání v šestiletých oborech vzdělání Hudba a Zpěv, ve kterých jsou rozvíjeny znalosti, dovednosti a schopnosti žáků získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, a tím je poskytováno všeobecné vzdělání a příprava žáků pro výkon uměleckých činností nebo umělecko-pedagogických činností v jednotlivých oborech.

Vývoj ve vyučovaných uměleckých oborech je poměrně stabilizovaný a vykazuje minimální meziroční změny. Ve Zlínském kraji se v uvedených oborech vzdělání ve sledovaném období v konzervatoři vzdělávalo celkem 180 žáků, do prvních ročníků obou oborů bylo přijato 32 žáků. Nedošlo k výrazným změnám jak v celkovém počtu

žáků (+1 žák), tak v počtu nově přijatých (-2 žáci). Počet absolventů byl v porovnání s předcházejícím obdobím o 3 vyšší.

2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

2.6.1. SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

I v letošním školním roce zůstává stejný počet speciálních mateřských škol. Z osmi mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotními postiženími ve Zlínském kraji bylo sedm zřizovaných krajem a jedna soukromá. Speciální mateřské školy, včetně MŠ zřízených při zdravotnických zařízeních navštěvovalo ve školním roce 2014-2015 dohromady 108 dětí. Tento počet přibližně odpovídá minulému školnímu roku, což svědčí o postupné stabilizaci potřeby speciálního vzdělávání dětí předškolního věku ve Zlínském kraji.

2.6.2. SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nejsou zařazeni do speciálních tříd běžných základních škol ani individuálně integrováni, zřizuje Zlínský kraj základní školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením. Oproti minulému školnímu roku došlo k mírnému snížení počtu žáků ve všech typech speciálních škol způsobenému především stále častější integrací žáků s lehkým mentálním postižením do běžných základních škol a částečně také demografickým poklesem počtu žáků (viz tabulka 18).

TABULKA 18 - POČET ZŘÍZENÝCH SPECIÁLNÍCH ŠKOL A ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

	Typ školy/školského zařízení	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
Počet škol	ZŠ praktická	4	4	6	6	20
	ZŠ speciální	3	3	0	5	11
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	2	1	6
Počet žáků	Základní škola 79-01-C/01	121	99	196	142	558
	Základní škola speciální 79-01-B/01	100	83	105	121	409
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	35	8	15	66	124

2.6.3. SPECIÁLNÍ STŘEDNÍ ŠKOLY

Mezi speciální střední školy patří odborná učiliště, která poskytují odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem, praktické školy připravující žáky pro výkon jednoduchých činností a speciální školy pro smyslově postižené poskytující vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol. Ve středních školách při výchovných ústavech jsou vzděláváni žáci, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova. Ve školním roce 2014-2015 se ve Zlínském kraji vzdělávali žáci se speciálními vzdělávacími potřebami ve speciálních středních školách a středních školách (většinou více škol tvoří jeden právní subjekt). V odpovídajících oborech vzdělání se celkem vzdělávalo 608 žáků (minulý školní rok 633 žáků). Ve srovnání s minulým školním rokem došlo opět k poklesu počtu žáků, a to o 25 žáků (minulý školní rok činil pokles 56 žáků). Z celkového počtu žáků se ve skupině oborů E vzdělávalo 550 žáků (minulý školní rok 566 žáků), ve skupině oborů C 58 žáků (minulý školní rok 67 žáků).

2.6.4. INTEGRACE

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami formou skupinové nebo individuální integrace se ve Zlínském kraji stalo běžnou záležitostí všech typů škol.

Péče o žáky se zdravotním postižením v mateřských školách

Ve Zlínském kraji bylo skupinově integrováno ve 36 speciálních třídách celkem 458 postižených dětí. Ve srovnání s minulým školním rokem se jedná o nárůst o dvě speciální třídy. Individuálně integrováno v běžných třídách ve školním roce 2014-2015 bylo celkem 144 dětí s různými typy postižení, což je pokles o 24 dětí oproti ložskému školnímu roku. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka 19.

Péče o žáky se zdravotním postižením v základních školách

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných ZŠ je již obvyklou záležitostí ve většině škol. Průběžně probíhá vzdělávání pedagogů v této problematice, většinou prostřednictvím školských poradenských zařízení. Integrace žáků do škol běžného vzdělávacího proudu se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2014-2015 bylo ve Zlínském kraji na devíti základních školách zřízeno celkem 21 speciálních tříd, ve kterých se vzdělávalo celkem 205 žáků. Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka 19.

Žáci se zdravotním postižením na běžných typech středních škol

Ve Zlínském kraji se v oblasti středního vzdělávání na běžných typech středních škol setkáváme také s individuální integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zde se zvláště dobře uplatňují zejména žáci s tělesným a smyslovým postižením, přibývá také žáků s autismem. Počet žáků individuálně integrovaných ve školním roce 2014-2015 ve Zlínském kraji ve středních školách je uveden v tabulce 19.

TABULKA 19 - POČET INDIVIDUÁLNĚ INTEGROVANÝCH DĚTÍ A ŽÁKŮ V BĚŽNÝCH MŠ, ZŠ A SŠ VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Typ postižení	Vývojové poruchy	Mentálně	Sluchově	Zrakově	Vady řeči	Tělesně	Kombinace vad	Autismus	Celkem
MŠ	17	16	3	4	49	15	15	25	144
ZŠ	1327	74	51	37	76	85	24	103	1777
SŠ	119	13	19	9	4	29	7	19	219

Vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných

Také ve školním roce 2014-2015 pokračuje rozvoj vzdělávání žáků mimořádně nadaných stejně jako v předchozím školním roce. Dále se zvyšuje povědomost rodičů i učitelů o možnostech individuálního přístupu ke vzdělávání těchto dětí a žáků a roste počet žádostí o vyšetření k zjištění mimořádného nadání v pedagogicko-psychologických poradnách. V MŠ bylo vzděláváno 11 mimořádně nadaných dětí, v základních školách celkem 76 a na středních školách 15 mimořádně nadaných žáků.

2.7. Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytují základní umělecké školy, které jsou nedílnou součástí naší vzdělávací soustavy, i přestože neposkytují stupeň vzdělání, poskytují pevné základy uměleckého vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech: hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Připravují také žáky ke vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Ve školním roce 2014-2015 probíhala v základních uměleckých školách výuka v přípravném studiu, v 1. až 3. ročnících studia I. stupně a v 1. až 3. ročnících studia II. stupně základního studia podle školních vzdělávacích programů připravených dle Rámcového vzdělávacího programu pro Základní umělecké vzdělávání, který Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR vydalo s účinností od 1. 9. 2010. Vzhledem k tomu, že zavedení výuky podle vlastních školních vzdělávacích programů není možné učinit ve všech ročnících zároveň, pokračuje plynulý náběh výuky v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. V ročnících, v nichž se zatím podle školních vzdělávacích programů nevyučovalo, bylo umělecké vzdělávání poskytováno podle dosavadních platných učebních dokumentů.

Ve Zlínském kraji působilo ve sledovaném školním roce celkem 28 základních uměleckých škol, 20 z nich zřizuje kraj, 3 školy jsou zřizovány obcemi (1 samostatná právnická osoba a 2 jako součást právnické osoby, která vykonává i činnost základní školy) a 5 škol je zřizováno soukromým subjektem. V rámci kraje probíhalo základní umělecké vzdělávání i na dalších místech výkonu činnosti, která zajišťují dostupnost dětem a žákům i z menších nebo vzdálenějších obcí. Počet míst, kde je poskytováno vzdělávání, tak dosáhl čísla 188 (tzn. nárůst o 9 % ve srovnání s uplynulým rokem), z toho 111 míst u ZUŠ zřizovaných krajem, 12 míst u škol zřizovaných obcemi a 65 míst u škol zřizovaných soukromým subjektem.

Ve školním roce 2014-2015 navštěvovalo základní umělecké školy celkem 17 865 žáků, což znamená opět pozvolný meziroční růst o 1,5 %. Od školního roku 2005-2006, ve kterém byl zaznamenán slabý pokles v počtu žáků, vrostl postupným každoročním nárůstem počet žáků o 25 %. Tento stav na základních uměleckých školách však nekorespondoval v těchto letech se situací v základním školství, kde právě naopak docházelo ke snižování žáků. Ve sledovaném školním roce je podíl žáků základních uměleckých škol na počtu žáků v základních školách 37,2 %, ve školním roce 2003-2004 to bylo 25 %. Nejvyšší povolený počet žáků (kapacita) v základních uměleckých školách je tak naplněna na 95,2 % (od školního roku 2012-2013 nedošlo k navýšení kapacity). Viz tabulka 20.

TABULKA 20 - KAPACITY A POČTY ŽÁKŮ ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL PODLE ZŘIZOVATELŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

zřizovatel	kapacita	skutečný počet	naplněnost %
kraj	14 825	14 570	98,3
obec	840	834	99,3
soukromý subjekt	3 100	2 461	79,4
celkem	18 765	17 865	95,2

Nejnavštěvovanějším uměleckým oborem je dlouhodobě obor hudební, který navštěvovalo celkem 11 483 žáků, což představuje 64 % z celkového počtu žáků. Tento podíl se oproti loňskému roku výrazně nezměnil. Výtvarný obor zvolilo 22 % žáků základních uměleckých škol, tanečnímu obor navštěvovalo 9 % žáků a o literárně-dramatický obor je nejmenší zájem, ten navštěvovalo pouze 4 %, stejně jako tomu bylo vloni. Ke studiu v základních uměleckých školách mohou být přijati i dospělí zájemci o studium, přičemž ve školním roce 2014-2015 se jednalo celkem o 34 žáků. Z tohoto počtu bylo financováno ze státního rozpočtu 30 žáků, protože tito žáci byli současně žáky středních škol, konzervatoří nebo vyšších odborných škol v denní formě studia.

Pro základní umělecké školy je typická prezentace výsledků činnosti na veřejnosti, proto se aktivně zapojují do kulturního života obcí, organizují a realizují řadu výstav, představení a koncertů, úspěchů dosahují v rámci soutěží na úrovni krajské, republikové a mnohdy i mezinárodní. Mezi výrazné a netradiční aktivity základních uměleckých škol zřizovaných Zlínským krajem jistě patří projekt ZUŠKA? ZUŠKA!. Jedná se o multikulturní festival umění mladých lidí, kdy všech 20 základních uměleckých škol zřizovaných Zlínským krajem navázalo úzkou spolupráci a v rámci jednoho společného projektu představilo největší talenty uměleckých škol. Ve školním roce

2014-2015 se uskutečnil již 2. ročník tohoto festivalu, v rámci celého kraje se konaly koncerty, výstavy, dny otevřených dveří a další aktivity. Tento projekt upevňuje propojení zapojených škol v rovině spolupráce i předávání zkušeností.

2.8. Jazykové vzdělávání

Podle školského zákona se jazykové vzdělávání uskutečňuje v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky zapsané ve školském rejstříku. Ve školním roce 2014-2015 nabízelo jazykové vzdělání šest jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, z toho čtyři školy (Zlín, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště) jsou zřizovány krajem a dvě školy (Kunovice, Rožnov pod Radhoštěm) jsou zřizovány soukromým subjektem. Jejich cílem je zejména příprava žáků na složení státních jazykových zkoušek a pořádání státních jazykových zkoušek.

Studium cizích jazyků probíhalo na všech úrovních znalostí v různě zaměřených kurzech různého typu: základní, střední, přípravný ke státní jazykové zkoušce, konverzační a speciální. V letošním školním roce se uskutečnilo 44 kurzů, což je o 10 kurzů méně než v minulém roce. Nicméně kurzy navštěvovalo celkem 489 žáků, a to znamená meziroční nárůst o více než 4 %. Nárůst byl zaznamenán i v počtu žáků (celkem 16 žáků, tzn. o 128 % více než v loňském roce), kteří úspěšně složili základní státní jazykovou zkoušku.

Další formou jazykového vzdělávání jsou i jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, ty byly realizovány třemi jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky zřizovanými krajem (Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Zlín) a sedmi soukromými subjekty. Tyto organizace byly zařazeny do seznamu vzdělávacích institucí dle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou, která nabyla účinnosti 1. 2. 2014. Žáci této formy studia jsou z pohledu zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění považováni za osoby soustavně se připravující na budoucí povolání. Vzdělávací zařízení, která jsou zařazována do seznamu podle této vyhlášky, se však zařazením do seznamu nestávají součástí vzdělávací soustavy. Jednoleté pomaturitní kurzy cizích jazyků navštěvovalo v uplynulém školním roce celkem 137 žáků, tzn. další pokles v počtu žáků o 15 % ve srovnání s předcházejícím rokem.

Na žádost MŠMT může být povolena výuka některých předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji ve školním roce 2014-2015 využívaly tuto možnost čtyři střední školy. Celkový počet takto vzdělávaných žáků byl 276, což bylo o 49 méně, než v předcházejícím období.

Ve školním roce 2014-2015 probíhala aktivně výuka některých předmětů v cizím jazyce v těchto středních školách:

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín

Ve sledovaném období škola vyučovala předměty Geografie v anglickém jazyce, Základy společenských věd v anglickém jazyce a Dějepis ve francouzském jazyce. Výuku vybraných předmětů v cizím jazyce navštěvovalo celkem 223 žáků.

Gymnázium Kroměříž

Ve škole byl vyučován předmět Hudební výchova v anglickém jazyce, ve kterém se ve sledovaném období vzdělávalo 9 žáků.

Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město

Od roku 2011 je škola součástí mezinárodní sítě škol Certilingua a zároveň je také pilotní školou pro Českou republiku. Aby byly splněny všechny náležitosti této sítě, musí být mimo jiné prováděno částečné dvojjazyčné vyučování alespoň v jednom vyučovacím předmětu. V rámci předmětu Seminář z geografie v anglickém jazyce bylo ve sledovaném období vzděláváno 25 žáků.

Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí

Ve škole byl vyučován předmět Technické vybavení počítačů v anglickém jazyce, ve kterém se ve sledovaném období vzdělávalo 19 žáků.

2.9. Zájmové vzdělávání

Střediska volného času

Středisko volného času je školské zařízení pro zájmové vzdělávání s posláním naplňovat zájmové a výchovné vzdělávací aktivity. Ve Zlínském kraji působí celkem 22 středisek, přičemž tento stav trvá již od roku 2011 a je pro místní podmínky dostačující a vyhovující. Zřizovateli většiny organizací, jako samostatných příspěvkových organizací (21 středisek), jsou obce. Dále v kraji pracuje jedno středisko, které je zřizováno církví, je součástí jiné právnické osoby v obci Velehrad, která mimo jiné vykonává i činnost střední školy.

Činnost střediska, která je zpravidla celoroční, je určena předškolním dětem, žákům školního věku, mládeži, pedagogům, popř. i jiným osobám. Střediska nabízí nejen různorodé aktivity pro využití volného času, ale pracují i s ohroženými sociálními skupinami, přispívají k prevenci rizikového chování a patologických jevů u dětí a mládeže. Další významnou činností středisek je práce s talentovanými dětmi a mládeží. Činnosti jsou poskytovány formou pravidelné nebo příležitostné činnosti, ale i osvětové a informační činnosti, spontánní a individuální činnosti. Jsou taky realizátorem soutěží Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Roční práce středisek vrcholí letní táborem či jinou činností spojenou s pobytem.

Pravidelná zájmová činnost vychází z aktuální poptávky a trendů společnosti, je realizována v zájmových útvarech – kroužcích, do kterých byli účastníci přijati na základě přihlášek. Počet účastníků v pravidelných kroužcích (celkem 19 875) se oproti loňskému roku zvýšil o 2,5 %, přičemž počet kroužků vzrostl o 27 útvarů. Je možné konstatovat, že se postupně zvyšuje zájem o pravidelné aktivity.

U příležitostné činnosti byl ve sledovaném roce zaznamenán pokles zájmu o 3 % ve srovnání s minulým školním rokem. Pokles nebyl tak výrazný, jako tomu bylo právě v minulém roce, kdy meziroční pokles v počtu účastníků příležitostných aktivit činil téměř 12 %. Stejně tak klesá i zájem o spontánní činnosti, tzn. o 25 % méně účastníků, a o ostatní činnosti, o 40 % méně účastníků oproti minulému období. Naopak u osvětových a informačních činností byl opět zaznamenán nárůst účastníků o téměř 23 % s celkovým počtem účastníků 13 326.

Ve střediscích volného času je pedagogická činnost zabezpečována především externími pedagogickými pracovníky, externisté představují 87 % z celkového počtu pedagogických pracovníků.

Školní družiny

Školní družiny jako zařízení pro zájmové vzdělávání jsou určeny přednostně žákům prvního stupně základních škol. Činnost jednotlivých školních družin se řídí školními vzdělávacími programy, jejichž obsahem je plán aktivit podporujících u dětí především schopnost smysluplně využívat volný čas, rozvíjet se v oblastech zájmu, poskytují odpočinek před nebo po školním vyučováním, a také umožňují dětem připravovat se do vyučování.

V roce 2014-2015 ještě pokračoval trend přibývání počtu žáků na prvním stupni základních škol, což s sebou přineslo požadavky škol na zvyšování kapacit školních družin. Celkem bylo v tomto školním roce vytvořeno 300 nových míst ve školních družinách, nově byla zřízena školní družina u základní školy Montessori Zlín – základní škola Motýlek.

V zájmovém vzdělávání žáků základních škol mají školní družiny své nezastupitelné místo. Z tohoto důvodu se snaží i obce, které nezřizují základní školu, zajistit činnost školní družiny a to při škole mateřské. Ve Zlínském kraji se jedná o obce Drslavice, Slavkov a Kostelany nad Moravou.

O tom, že je zájmové vzdělávání v životě dětí důležité, svědčí také nárůst požadavků rodičů umístit své děti do školních družin. Ve školním roce 2014-2015 bylo zapsáno do školních družin 15 512 žáků., ve vztahu k počtu žáků 1. stupně základních škol to bylo již více než 54 %. A to ještě v mnoha školách nemohlo být vyhověno žádostem o přijetí do školní družiny u žáků 4. a 5. ročníků.

Školní kluby

Své důležité místo má zájmové vzdělávání také u žáků druhého stupně základních škol. To je realizováno činností školních klubů, které nabízí svým účastníkům výchovně-vzdělávací, zájmové a rekreační činnosti, ale také činnosti příležitostné nebo spontánní.

Ze statistického pohledu se zvýšil počet žáků na druhém stupni základních škol v roce 2014-2015 ve vztahu k roku předcházejícímu pouze o 79 žáků, ve školních klubech ale vzrostl počet zapsaných účastníků o 463. Podíl žáků zapsaných do školních klubů ve vztahu k počtu žáků 2. stupně základních škol je tak již 35 %.

2.10. Poradenské služby

Školská poradenská zařízení představují pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalšími poradenskými zařízeními jsou střediska výchovné péče pro děti a mládež (do 30. 4. 2015).

Pedagogicko-psychologické poradny

Ve Zlínském kraji v současné době působí jedna Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín, skládající se ze sedmi odloučených pracovišť. Ve školním roce 2014-2015 prošlo péčí pedagogicko-psychologické poradny ve Zlínském kraji 7 174 klientů, největší podíl (5 454) opět tvoří žáci plnící povinnou školní docházku. Děti z mateřských škol bylo 1 821, středoškoláků 665 a 117 klientů navštěvovalo vyšší odborné školy.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem šest speciálně pedagogických center (SPC), z toho jedno SPC se sídlem mimo Zlínský kraj (formou dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou zřizovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vede jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky integrované do škol a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

TABULKA 21 - PŘEHLED SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÝCH CENTER VE ZLÍNSKÉM KRAJI

	Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
1.	Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené	Zlínský kraj
		pro mentálně postižené	
2.	Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
3.	Základní škola a Mateřská škola speciální Kroměříž	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
4.	Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
5.	Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR
	(odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)		

TABULKA 22 - POČET KLIENTŮ SPC ZŘIZOVANÝCH ZLÍNSKÝM KRAJEM VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Klienti, jimž poskytlo SPC péči								
celkem	mentální	sluch	zrak	řeč	tělesné	více vad	autismus	ostatní
1812	707	0	98	8	174	527	181	117

TABULKA 23 - PŘEHLED STŘEDISEK VÝCHOVNÉ PÉČE VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
Kelč	DDÚ Olomouc
Valašské Meziříčí	DDÚ Olomouc
Zlín	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Kroměříž	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Bystřice p. Hostýnem	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Uherské Hradiště	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (SVP) pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT ČR), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

2.11. Školská zařízení a školské služby

2.11.1. VÝCHOVNÁ ZAŘÍZENÍ

Ve školním roce 2014-2015 působilo na území Zlínského kraje celkem 14 školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Účelem těchto zařízení je zajišťovat nezletilým osobám, a to zpravidla ve věku od tří do 18 let, případně zletilým osobám do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání.

Dětské domovy

Dětské domovy jsou školská výchovná a vzdělávací zařízení pro děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umístovány děti ve věku zpravidla od tří do 18 let. Zlínský kraj je zřizovatelem 12 dětských domovů rodinného typu, s celkovou lůžkovou kapacitou 294 lůžek, konkrétně viz tabulka 24. Podmínky pro výchovu a vzdělávání včetně materiálního vybavení dětských domovů plně odpovídají platným právním předpisům. Počty svěřenců v průběhu roku v dětských domovech kolísají, neboť umístování nových dětí probíhá průběžně po celý rok a stejně tak probíhá i odchod dětí ze zařízení, které jsou podmíněčně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Ve školním roce 2014-2015 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji k 31. 10. 2014 registrováno 252 svěřenců, což představuje oproti předchozímu roku mírný nárůst.

TABULKA 24 - PŘEHLED DĚTSKÝCH DOMOVŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Školské zařízení	Kapacita	Naplněnost k 31. 10. 2014
Dětský domov Kroměříž	24	23
Dětský domov Uherské Hradiště	24	20
Dětský domov Uherský Ostroh	30	21
Dětský domov Bojkovice	24	24
Dětský domov Valašské Meziříčí	24	23
Dětský domov Zašová	24	18
Dětský domov Zlín	16	14
Dětský domov Vizovice	16	14
Dětský domov a Základní škola Liptál	48	41
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16	13
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32	25
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16	16
Celkem	294	252

Výchovné ústavy

Ve Zlínském kraji působily ve školním roce 2014-2015 dva výchovné ústavy, které zřizuje MŠMT. Jedná se o tato zařízení: Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547 a Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola, Střílky, Zámecká 107. Obě školská zařízení jsou určena dětem se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Jejich celková kapacita ve Zlínském kraji je 96 lůžek a s ohledem na typ zařízení je plně využívána.

2.11.2. UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Ubytování zabezpečují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami internáty. Tato školská ubytovací zařízení jsou zpravidla zřizována jako součást školy. Celkový počet nabízených lůžek v ubytovacích zařízeních činil 4 232 lůžek (v minulém roce 4 077). Ve sledovaném školním roce bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech ubytováno celkem 2 818 žáků a studentů (minulý školní rok 2 772). Celkový počet ubytovaných tedy stoupl o 46 žáků a studentů. V předcházejících letech počet ubytovaných žáků a studentů měl klesající tendenci.

2.11.3. ZAŘÍZENÍ ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ

Zařízení školního stravování zabezpečují stravovací služby v rámci školního stravování dětem, žákům, studentům po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení. Vlastním zaměstnancům případně důchodcům bývalým zaměstnancům zabezpečují závodní stravování. Volné výrobní kapacity zařízení školního stravování využívají k doplňkové činnosti – hostinské činnosti, v rámci které zabezpečují stravování cizím strávníkům.

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 10. 2014 provozováno celkem 535 zařízení školního stravování všech zřizovatelů. Meziročně se celkový počet zařízení nezměnil. Souhrnný přehled o počtu stravovaných v jednotlivých druzích nebo typech škol ve školním roce 2014-2015 podle stavu k 31. 10. 2014 je uveden v Příloze, tabulka P10. Změny v rejstříku škol a školských zařízení, realizované na základě žádostí předložených zřizovateli neměly v konečném součtu dopad na strukturu počtu jednotlivých typů školních jídelen. Údaje o počtech zařízení jsou uvedeny v Příloze, tabulka P11. Přehled samostatných školních jídelen je uveden v Příloze, tabulka P12. Jejich počet se ve školním roce 2014-2015 nezměnil.

V mateřských školách všech zřizovatelů byl vykazován mírný pokles počtu dětí zapsaných ke školnímu stravování. V porovnání školního roku 2013-2014 a 2014-2015 se počet zapsaných stravovaných dětí snížil celkem o 32. Počet stravovaných žáků a studentů se v meziročním porovnání zvýšil celkem o 692. Nárůst je dopadem příznivého demografického vývoje počtu žáků zejména na 1. stupni základních škol. Počet stravovaných dospělých v meziročním porovnání poklesl celkem o 96.

V ojedinělých případech bylo školní stravování zajišťováno formou tzv. náhradního stravování. Jednalo se o smluvní zajištění stravovací služby u jiné osoby poskytující stravovací služby, která není zapsána do rejstříku škol a školských zařízení. Ve školním roce 2014-2015 bylo zapsáno celkem 1296 strávníků, což představuje v porovnání se školním rokem 2013-2014 mírný nárůst celkem o 105 strávníků.

Změny v legislativě měly významný dopad na činnost zařízení školního stravování. Například dne 13. prosince 2014 nabylo účinnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům. Podle tohoto nařízení se musí každý spotřebitel (strávník) dozvědět, zda se v nabízené potravine nebo pokrmu vyskytují alergeny. Seznam sledovaných alergenů je v nařízení přímo uveden. Další změna byla provedena u vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, která byla s účinností od 1. 2. 2015 novelizována vyhláškou č. 17/2015 Sb., o školním stravování. Novela vyhlášky dává zařízením školního stravování možnost rozhodnout se, zda jim jejich personální a materiální podmínky dovolí připravovat dietní stravu ve vlastním zařízení pro strávníky (děti, žáky, studenty). V případě, že zařízení školního stravování nesplňují potřebné požadavky, umožňuje tato vyhláška odebírat dietní stravu od odborně způsobilého dodavatele.

Ve snaze zajistit splnění hygienických předpisů a zlepšit úroveň poskytovaných stravovacích služeb byly v průběhu školního roku 2014-2015 v některých provozech zařízení školního stravování zrealizovány dílčí nebo kompletní rekonstrukce spojené s obnovou zastaralého technologického zařízení za moderní. Příkladem je Střední škola oděvní a služeb Vizovice zřizovaná Zlínským krajem, která mj. zabezpečuje celodenní školní stravování žákům ubytovaným v domově mládeže.

V roce 2015 slavilo školní stravování 70 let své existence. Řada školních jídelen se aktivně zapojila do oslav formou výtvarných soutěží, vařily pokrmy podle dobových receptur. Strávníci měli možnost porovnat rozdíl mezi dřívějším a současným moderním školním stravováním.

Dvě školní jídelny ze Zlínského kraje se probojovaly do finále celorepublikové soutěže „O nejlepší školní oběd 2015“ pořádanou Společností pro výživu. Tématem VI. ročníku byla příprava pokrmů z králíčího masa a mléčného dezertu. Finálové kolo se uskutečnilo v srpnu 2015 v Praze. 1. místo získal kolektiv zaměstnankyň ze školní jídelny Základní škola Mánesova Otrokovice, příspěvková organizace. Mezi deset nejlepších finalistů byl vybrán kolektiv zaměstnankyň školní jídelny Gymnázium Uherské Hradiště. Obě jídelny se tak zasloužily o významnou reprezentaci a propagaci dobrého příkladu školního stravování ve Zlínském kraji.

2.11.4. VYBRANÁ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ

Střediska praktického vyučování

Střediska praktického vyučování ve Zlínském kraji jako školská účelová zařízení jsou zřizována soukromými subjekty a zajišťují odborný výcvik školám bez rozdílu zřizovatele. Ve Zlínském kraji provozují činnost stejně jako v předešlém školním roce dvě střediska praktického vyučování, ve kterých se vzdělávalo celkem 41 (v minulém roce 39) žáků v oborech zaměřených na obchod a stavebnictví. Počet žáků vzdělávaných ve střediscích praktického vyučování měl v předcházejících letech stále klesající tendenci, v posledních dvou školních letech naopak počet žáků nepatrně stoupl, a to ve školním roce 2013-2014 o 4 žáky a ve školním roce 2014-2015 o 2 žáky.

Plavecké školy

Hlavním úkolem plaveckých škol je poskytování výuky plavání žákům prvního stupně základních škol v rámci povinné tělesné výchovy. Skutečnost, zda je výuka plavání na základních školách uskutečňována v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, záleží na tom, zda je zařazena do školního vzdělávacího programu základní školy. Ve Zlínském kraji se do výuky plavání zapojuje většina základních škol, pouze 5% škol nemá výuku plavání obsaženou ve školních vzdělávacích programech.

Základní plavecká výuka se uskutečňuje v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin celkem během prvního stupně, přičemž z důvodu efektivity výuky se plavání zařazuje do dvou po sobě jdoucích ročníků v minimálním rozsahu 20 vyučovacích hodin v jednom ročníku.

Ve školním roce 2014-2015 se účastnilo plavecké výuky dle statistických údajů celkem 12 892 žáků 1. stupně základních škol, tzn. o 1% více než vloni. Podíl plavajících žáků na celkovém počtu dětí, které jsou zařazeny v 1. stupni základních škol (tj. 28 549 žáků) činil 45 %.

Vedle základní plavecké výuky organizují některé plavecké školy bohatou doplňkovou činnost. Nabízí např. zdokonalovací plaveckou výuku pro žáky vyšších ročníků základních škol, plavání těhotných, plavání pro kojence a batolata, plavání dospělých, aqua aerobiku a další činnosti. Velmi oblíbenou se stala předplavecká výuka dětí mateřských škol.

Plaveckou výuku zajišťovalo stejně jako v loňském školním roce sedm organizací:

- plavecké školy (jako školská účelová zařízení) zřizované Zlínským krajem a zapsané ve školském rejstříku (Plavecká škola Zlín, Plavecká škola Uherské Hradiště),
- plavecká škola (jako školské účelové zařízení) zřizovaná obcí a zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení (Plavecká škola Valašské Meziříčí),

- subjekt zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení (Základní škola Brumov-Bylnice - Plavecký bazén),
- jiné subjekty nezapsané v rejstříku škol a školských zařízení (Plavecká škola Holešov - Sport centrum Tomáš Svoboda Holešov, TJ Plavecké sporty Kroměříž – Plavecká škola, Plavecká škola TJ Rožnov pod Radhoštěm).

Poznámka: Dnem 31. 12. 2015 byla Zlínským krajem, jako zřizovatelem, zrušena příspěvková organizace Plavecká škola Zlín. Činnosti byly plynule převedeny na novou příspěvkovou organizaci Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace, kterou s účinností od 1. 1. 2016 zřídilo statutární město Zlín.

3. PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ

Z následujících tabulek lze vyčíst vývoj pracovníků v jednotlivých typech škol a školských zařízeních, který je zejména v případě pedagogických pracovníků přímo závislý na vývoji výkonů.

TABULKA 25 - POČTY PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZLÍNSKÝM KRAJEM ZA KALENDÁRNÍ ROKY

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Základní umělecké školy	450	453	453	465
Sřední odborná učiliště a učiliště	679	622	596	593
Gymnázia	541	532	519	592
Sřední odborné školy	811	767	729	627
Vyšší odborné školy	49	43	38	39
Konzervatoře	43	42	43	44
Speciální mateřské školy	14	16	16	15
Speciální základní školy	324	306	299	286
Speciálně pedagogická centra	23	24	25	25
Speciální střední školy	107	102	95	83
Internáty speciálních ZŠ	14	12	12	12
Školní družiny	25	25	24	27
Domovy mládeže	116	106	99	100
Dětské domovy	108	108	104	106
Pedagogicko-psychologické poradny	41	40	42	42
Celkem	3 345	3 198	3 094	3 056

TABULKA 26 - POČTY NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZLÍNSKÝM KRAJEM ZA KALENDÁRNÍ ROKY

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Základní umělecké školy	59	59	58	58
Sřední odborná učiliště a učiliště	229	225	201	194
Gymnázia	110	112	111	133
Sřední odborné školy	226	225	215	181
Vyšší odborné školy	16	14	14	11
Konzervatoře	7	6	7	7
Speciální mateřské školy	3	3	3	1
Speciální základní školy	62	60	57	55
Speciálně pedagogická centra	2	2	2	2
Speciální střední školy	25	21	27	25
Internáty speciálních ZŠ *	12	11	10	5
Domovy mládeže *	220	216	209	70
Dětské domovy *	103	103	100	80
Pedagogicko-psychologické poradny	9	8	8	8
Školní jídelny *	115	108	108	258
Celkem	1 198	1 173	1 130	1 088

* Na základě vyhlášky č. 362/2014 Sb. ze dne 23. prosince 2014, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů došlo s účinností od 1. 1. 2015 ke změně v metodice vykazování některých druhů činností škol a školských zařízení – především je nově veškerá činnost zařízení školního stravování sledována jednotně pod Zařízením školního stravování (dříve zahrnuto do jiných zařízení, tj. do činnosti internátů, domovů mládeže a zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy).

TABULKA 27 - POČTY PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI ZA KALENDÁRNÍ ROKY

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	1 522	1 578	1 605	1 625
Základní školy	3 176	3 199	3 250	3 313
Školní družiny	372	380	394	415
Základní umělecké školy	21	21	21	21
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	106	108	102	100
Celkem	5 197	5 286	5 372	5 474

TABULKA 28 - POČTY NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI ZA KALENDÁRNÍ ROKY

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	451	461	467	466
Základní školy	786	785	783	789
Školní družiny	0	0	0	0
Školní jídelny	1 163	1 172	1 181	1 181
Základní umělecké školy	3	3	3	3
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	35	33	31	29
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	0	0	0	3
Celkem	2 438	2 454	2 465	2 471

4. DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Podle databáze poskytovatelů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR nabízelo vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení ve Zlínském kraji celkem 53 subjektů.

Mezi nejvýznamnější subjekty poskytující DVPP ve Zlínském kraji patří Národní institut pro další vzdělávání, krajské pracoviště Zlín. Krajské pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání nabízelo ucelené cykly seminářů, přednášky či vzdělávací programy zaměřené na vedení škol, didaktické studium cizího jazyka, pohybové kurzy, kurzy komunikace a další. Významnými poskytovateli DVPP zřizovanými Zlínským krajem jsou:

- Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín (KPPP a ZDVPP),
- Střední průmyslová škola Otrokovice,
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín,
- Základní škola Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace
- Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž (zahájilo činnost 1. 1. 2015).

Zařízení pro DVPP působí také při Domu dětí a mládeže, příspěvková organizace se sídlem Uherský Brod, Přemysla Otakara II. 38 (zahájilo činnost 6. 11. 2014).

DVPP poskytované Střední průmyslovou školou Otrokovice

Ve školním roce 2014-2015 nabízela Střední průmyslová škola Otrokovice v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 28 akreditovaných vzdělávacích programů. Škola je také Regionálním vzdělávacím centrem Zlínského kraje programu Pil (Partners in Learning), kdy ve spolupráci se společností Microsoft poskytovala 4 typy školení v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků v ICT. Součástí nabídky DVPP byl také vzdělávací program související s novým portálem školství Zlínského kraje.

Ve sledovaném období bylo proškoleno téměř 240 pedagogických pracovníků, největší zájem byl o vzdělávací programy zaměřené na ICT.

DVPP poskytované Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením pro DVPP Zlín

Od 1. 9. 2014 nejsou vzdělávací akce DVPP organizovány v prostorách Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro DVPP Zlín. V případě zájmu jsou akce DVPP (akreditované MŠMT) realizovány přímo v prostorách školy. Výběr témat a termínu, času a lektorů je vždy individuální – záleží tedy na ředitelce/řediteli školy a dohodě.

Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro DVPP Zlín realizovala v průběhu školního roku 2014-2015 tyto vzdělávací akce:

- Sociálně psychologické hry pro Gymnázium Otrokovice (28 účastníků)
- Třída je můj tým pro ZŠ Kostelec u Holešova (16 účastníků)
- Stres zátěž a syndrom vyhoření pro ZŠ TGM Otrokovice (37 účastníků)
- Stres zátěž a syndrom vyhoření pro ZŠ TGM Otrokovice (35 účastníků)
- Přečti to ještě jednou 1. ZŠ Napajedla (21 účastníků)
- Stres zátěž a syndrom vyhoření pro ZŠ Morkovice (27 účastníků)
- Přečti to ještě jednou pro ZŠ Tlumačov (17 účastníků)

- Třída je můj tým pro ZŠ Zdounky (15 účastníků)
- SVPU – základní kurz pro ZŠ Pohořelice a ZŠ Žlutava (8 účastníků)

KPPP a ZDVPP Zlín ve spolupráci s VOŠ pedagogickou a sociální a Střední pedagogickou školou Kroměříž nabízela také Studium pedagogiky k výkonu pedagogické praxe, k výkonu činnosti asistent pedagoga, k výkonu činnosti pedagog volného času a k výkonu činnosti vychovatel. Studia pedagogiky se účastnilo celkem 105 osob.

5. VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH V RÁMCI CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Další vzdělávání dospělých ve školách Zlínského kraje probíhalo ve dvou hlavních směrech - ostatní formy vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství a dále vzdělávací akce náležející do neformálního vzdělávání. Následující tabulka srovnává počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2007-2008 až 2014-2015 dle skupin oborů.

TABULKA 29 - POČTY STUDUJÍCÍCH V OSTATNÍCH FORMÁCH VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍCH ROCÍCH 2007-2008 AŽ 2014-2015

Skupina oborů	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
H	79	39	75	79	78	72	63	63
L + M (zakončeno maturitní zkouškou)	1 615	1 770	1 741	1 595	1 213	975	891	811
N	237	195	305	277	279	344	294	294

Ve druhém směru školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Od září 2013 je v provozu internetový portál Sofia zaměřený na oblast dalšího vzdělávání, a to díky projektu realizovanému z Globálního grantu Zlínského kraje. Portál mimo jiné funguje jako databáze poskytovatelů dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji. Během sledovaného období bylo v databázi registrováno celkem 55 vzdělavatelů, z nichž 27 jsou školy a školská zařízení zřizované Zlínským krajem. Tito vzdělavatelé během školního roku 2014-2015 nabízeli celkem 355 vzdělávacích programů.

6. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ, ENVIRONMENTÁLNÍ A MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ

6.1. Prevence rizikového chování

Pro období let 2015-2017 byl vytvořen strategický materiál pro prevenci rizikového chování ve Zlínském kraji – Krajský plán primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2015-2017. Tento dokument definuje postoj Zlínského kraje k otázkám primární prevence rizikového chování, stanoví cíle a opatření pro oblast primární prevence. Krajský úřad Zlínského kraje prostřednictvím Odboru školství, mládeže a sportu, zastoupený krajskou školskou koordinátorkou prevence, koordinoval aktivity v oblasti prevence rizikového chování, naplňoval koncepční a metodickou činnost, předával informace mezi školami a resorty, zapojil se do dotačního řízení MŠMT ČR a vymezil ze svého rozpočtu finanční prostředky pro pokračující Program na podporu nestátních neziskových organizací, škol a školských zařízení v oblasti prevence rizikových typů chování a pro další s prevencí související aktivity. Uvedené preventivní činnosti, které pomohou utvářet kvalitní preventivní programy školy a školských zařízení, jsou v souladu s Národní strategií prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2013-2018.

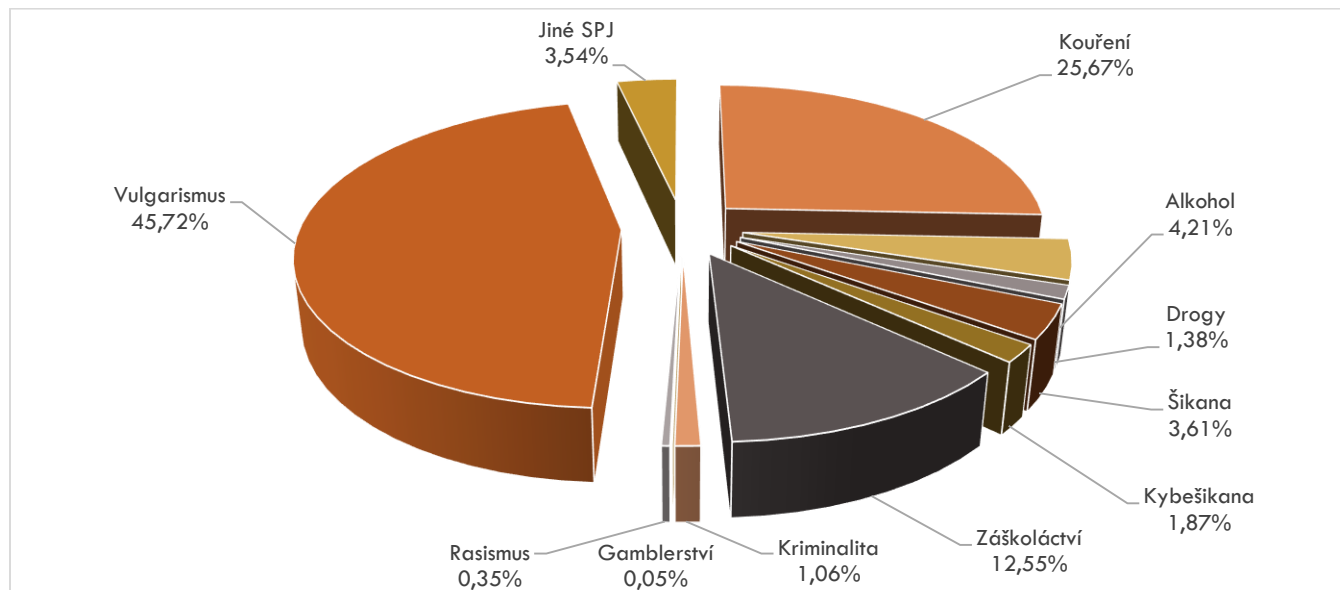
Prevence rizikových projevů chování na školách i nadále spadá do gesce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), které metodicky vede a koordinuje krajské školské koordinátory prevence rizikových projevů chování. Proces koordinace prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže po vertikální úrovni je ukotven v Metodickém pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51. Na základě tohoto metodického pokynu působí na odborech školství, mládeže a tělovýchovy jednotlivých krajských úřadů krajské školské koordinátory prevence. Na úrovni okresů pracují v pedagogicko-psychologických poradnách oblastní metodici preventivních aktivit, kteří v oblasti prevence úzce spolupracují s řediteli základních a středních škol v okrese a se školními metodiky prevence na těchto školách. Školní metodici prevence jsou přímými realizátory a koordinátory preventivních aktivit na jednotlivých školách. Rovněž model spolupráce na horizontální úrovni zůstal zachován.

MŠMT ČR opět i pro rok 2015 vypsalotační řízení pro oblast prevence rizikového chování, do kterého se za Zlínský kraj přihlásilo celkem 12 projektů. Navrženo a následně podpořeno bylo celkem 9 projektů, z toho 6 projektů patřilo školám a školským zařízením, zbývající tři projekty zastupovaly nestátní neziskové organizace. Celková výše podpory z MŠMT ČR činila pro Zlínský kraj 719 429 Kč.

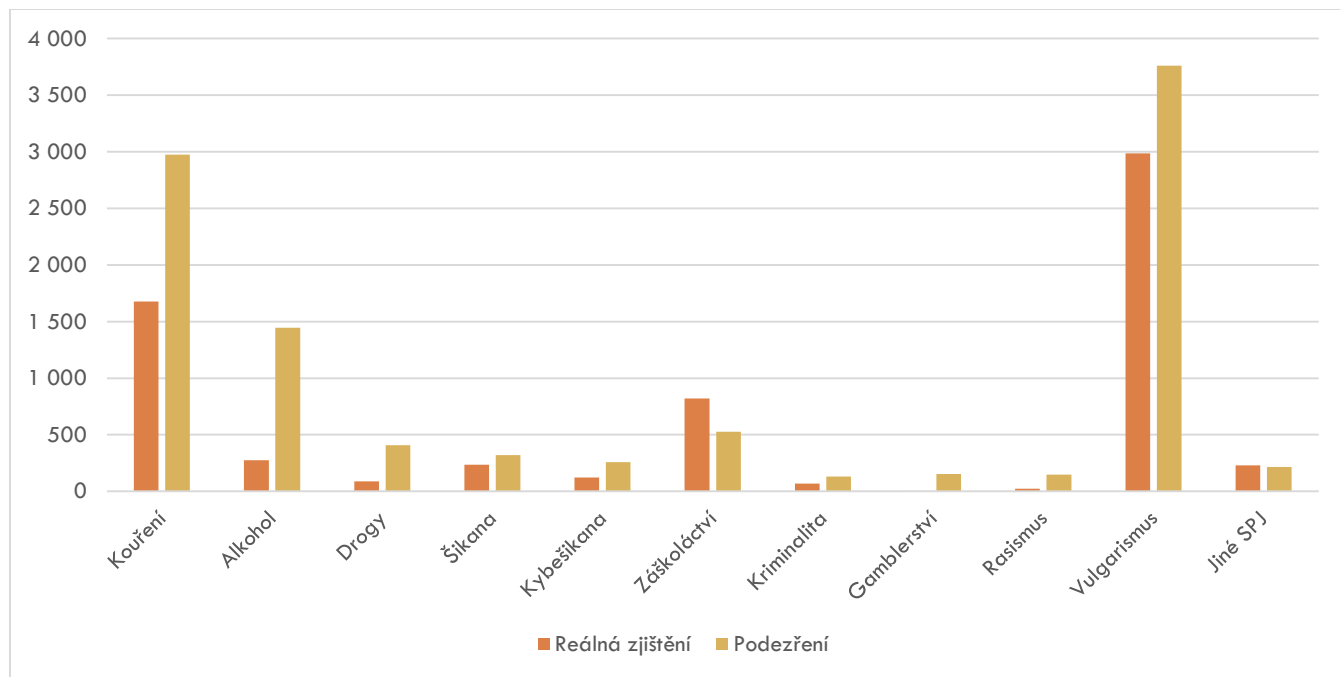
Kraj vyčlenil finanční prostředky ve výši 700 000 Kč pro školy a školská zařízení na podporu všeobecné specifické primární prevence rizikových projevů chování v Podprogramu na podporu nestátních neziskových organizací, škol a školských zařízení v oblasti prevence rizikových typů chování v roce 2015. Ze strany kraje byly dále vymezeny finance na pořádání krajských konferencí k prevenci určené pro MŠ, ZŠ a SŠ a také na Ocenění školních metodiků prevence. Uvedené aktivity se setkaly s pozitivním ohlasem. Sloužily zejména k výměně názorů, předání zkušeností i kontaktů a ocenění kvalitní práce na poli prevence.

Tak jako v předešlých letech probíhalo i tentokrát mapování rizikového chování ve školách a školských zařízeních na území kraje. Pořadí nejčastěji se vyskytujících projevů rizikového chování zůstává stejné, tj. nejvyšší výskyt v rámci rizikového chování během osmi sledovaných let představuje vulgární vyjadřování a chování žáků. Druhou nejčastější formou rizikového chování je kouření a třetí pozici zaujímá záškoláctví. Ve srovnání s předešlým školním rokem byl zaznamenán pokles výskytu kouření, alkoholu i drog. Školy na základě vyhodnocení shromážděných dat přijímaly opatření, což napomáhá při tvorbě cílů a záměrů preventivní práce, přesto je pro tyto jevy charakteristická latentnost.

GRAF 1 - PODÍL RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

GRAF 2 - REÁLNÁ ZJIŠTĚNÍ A PODEZŘENÍ NA RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ 2014-2015

6.2. Environmentální výchova

Komise Rady Zlínského kraje pokračovala ve své činnosti. Projednávala mimo jiné přípravu koncepčních dokumentů (Akční plán Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Zlínského kraje pro období 2014-2022), podporu Zlínského kraje pro oblast ekologických aktivit v kraji a přípravu tradičních regionálních akcí v oblasti EVVO.

Mezi již tradičně probíhající aktivity patří realizace akcí celokrajského významu, jako byly např. Krajská konference o EVVO ve Zlínském kraji nebo Krajský veletrh EVVO – Den pro přírodu a Ekologická olympiáda středoškoláků. Krajská konference EVVO se konala dne 13. listopadu 2014 v Baťově institutu, její součástí bylo tradiční vyhlášení Ceny za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji. Den pro přírodu se konal dne 5. června 2015 nově v areálu hradu Malenovice za účasti více než 500 osob.

Zlínský kraj ve školním roce 2014-2015 podpořil oblast EVVO prostřednictvím Podprogramu „Podpora ekologických aktivit v kraji“, který administruje Odbor životního prostředí a zemědělství. Pro rok 2015 byla alokace tohoto podprogramu výrazně navýšena na 1 000 000 Kč.

Dne 18. března 2015 proběhlo setkání středoškolských koordinátorů environmentální výchovy ve Zlínském kraji organizované Tauferovou střední odbornou školou veterinární Kroměříž ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a sportu ZK a Klubem ekologické výchovy v Praze.

Významnými nositeli environmentálního vzdělávání jsou střediska ekologické výchovy, část z nich je sdružena ve střešní organizaci Líska – z. s., která mimo jiné realizuje také informační servis pro nositele EVVO včetně pravidelné čtrnáctidenní e-mailové rozesílky.

6.3. Multikulturní výchova

CENTRUM NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ (CPIC)

I v tomto roce patřil Zlínský kraj ke krajům s poměrně malým počtem cizinců. Velká část z nich byla z tzv. třetích zemí a na území ČR pobývali v rámci dlouhodobého nebo trvalého pobytu. Nejpočetnějšími skupinami takových cizinců byli opakovaně Vietnamci, Ukrajinci a Mongolové. Častým jevem u této skupiny cizinců bývá zásadní neznalost českého jazyka a bezradnost v řadě nových životních situací. Velkou pomoc jim opět poskytovalo Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC), které ve Zlínském kraji pracuje již od roku 2009. Nabízí cizincům možnost využívat tlumočnických služeb, organizuje kurzy výuky českého jazyka na různých úrovních, poskytuje sociální a právní poradenství, kurzy základní počítačové gramotnosti a také kurzy na přípravu k získání občanství ČR.

Dle potřeby spolupracuje CPIC také se školami v kraji, nabízí jim využívání tlumočnických služeb, zajišťuje dny multikulturní výchovy, pomáhá s výukou češtiny u žáků-cizinců.

CPIC spolupracuje na úrovni kraje s řadou institucí, např. s krajským úřadem, úřadem práce, Magistrátem města Zlína, cizineckou policií, Univerzitou T. Bati a dalšími.

6.4. Vzdělávání cizinců

Zlínský kraj patří stále ke krajům, ve kterých je relativně velmi nízký počet dětí nebo žáků cizinců. Ve školním roce 2014-2015 došlo ve vzdělávání žáků-cizinců v základních a středních školách ve Zlínském kraji v porovnání s předcházejícím obdobím k celkovému nárůstu takto vzdělávaných žáků. Celkový počet byl ve sledovaném období 562 (v předešlém období 540). Nejvýrazněji se zvýšení projevilo u žáků ze Slovenské republiky

v základních i středních školách (celkem +41). Minimální rozdíly jsou zřejmé v počtech žáků-cizinců z ostatních zemí EU. K největšímu úbytku žáků-cizinců došlo ve středních školách u žáků z ostatních evropských států (-14).

Nezbytným předpokladem efektivního začlenění žáků-cizinců do českých škol je znalost vyučovacího, tedy českého jazyka. V případě potřeby mohou školy těmto žákům nabídnout zajištění bezplatného kurzu výuky českého jazyka v rozsahu minimálně 70 hodin a následně získávat finanční prostředky na další začleňování žáka-cizince z rozvojových programů, které vyhláší MŠMT. V roce 2014-2015 bylo v základních školách realizováno 5 kurzů bezplatné jazykové přípravy, do rozvojového programu „Bezplatná výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků-cizinců z třetích zemí na rok 2015“ se zapojilo stejně jako v předcházejícím roce 12 základních škol Zlínského kraje, do rozvojového programu „Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie“ se zapojilo 5 základních škol.

Podrobnější údaje z oblasti vzdělávání cizinců jsou uvedeny v tabulce 30.

TABULKA 30 - POČET VZDĚLÁVANÝCH CIZINCŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI PODLE STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI A TYPU ŠKOLY V LETECH 2013-2014 A 2014-2015

Státní příslušnost	Základní školy			Střední školy (včetně konzervatoře)		
	2013-2014	2014-2015	Meziroční změna	2013-2014	2014-2015	Meziroční změna
Slovenská republika	133	152	19	148	170	22
Státy Evropské unie	21	18	-3	11	13	2
Ostatní evropské státy	55	55	0	34	20	-14
Ostatní státy světa	72	76	4	66	58	-8
Celkem	281	301	20	259	261	2

7. ROZVOJOVÉ PROGRAMY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

7.1. Rozvojové programy

FOND MLÁDEŽE A SPORTU ZLÍNSKÉHO KRAJE

V hodnoceném školním roce bylo z tohoto dotačního titulu Zlínského kraje schváleno orgány kraje poskytnutí neinvestiční finanční podpory na jednorázové akce v oblasti mládeže a sportu realizované školami a školskými zařízeními v celkové výši 241 500 Kč. Touto částkou bylo podpořeno celkem 29 jednorázových akcí realizovaných 23 subjekty.

7.2. Mezinárodní spolupráce

Ve školním roce 2014-2015 školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem realizovaly řadu mezinárodních aktivit.

Co se týče možností mezinárodní spolupráce, nejvíce využívaný je program Erasmus+. Jedná se o program Evropské komise, který v České republice administruje Dům zahraniční spolupráce MŠMT ČR.

V rámci tohoto programu je nejvíce využívanou formou mezinárodní spolupráce partnerství se zahraničními školami ze zemí zapojených do programu Erasmus+. V rámci těchto partnerství vysílají školy své žáky na krátkodobé nebo dlouhodobé vzdělávací pobyty či stáže, které jsou velmi často spojeny s výkonem praxe u zahraničního zaměstnavatele. Školy a školská zařízení také zapojují své žáky do jiných projektových aktivit jako například tvorba vícejazyčných publikací a dalších. Školy rovněž využívají možnosti získat grant na vzdělávání svých pedagogických pracovníků v zahraničí.

Zlínský kraj ve sledovaném období úspěšně ukončil realizaci dvou vlastních mezinárodních projektů v rámci Programu celoživotního učení. Partnerství Comenius Regio realizovaný ve spolupráci s Cardiff Council ve Velké Británii se zabýval opatřeními a postupy v oblasti vzdělávání romských žákyň a žáků. Partneri si navzájem umožnili poznat a porovnat systémy inkluzivního vzdělávání prostřednictvím studijních návštěv, společných seminářů a exkurzí ve školách. Významnou aktivitou bylo společné vzdělávání pedagogů z obou regionů na téma inkluzivní přístupy ve vzdělávání romských dětí. Výstupem projektu byla publikace Vybrané otázky přístupu učitelů k romským žákům. Projekt uzavřela závěrečná konference v červnu 2015, kde byly odborné veřejnosti představeny výstupy projektu. Projekt následně obdržel ocenění Pečeť kvality od Domu zahraniční spolupráce MŠMT ČR jako nejlepší projekt Comenius Regio v České republice.

Projekt partnerství Leonardo da Vinci – Přenos inovací byl zaměřen na prevenci předčasných odchodů žáků a žákyň ze středních škol. Projekt s názvem Safe Arrival (Bezpečný příjezd) mladé lidi bezpečně „dopravuje“ do zaměstnání nebo do dalšího/vyššího stupně vzdělávání. Cílem projektu bylo implementovat do systému poradenství ve Zlínském kraji poradenský nástroj vyvinutý ve Velké Británii, který umožňuje u žáků a žákyň středních škol odhalit potenciální riziko předčasného opuštění školní docházky a následnou nezaměstnanost způsobenou nízkým stupněm vzdělání. Zlínský kraj zapojil do projektu 6 středních odborných škol, které se podílely na vývoji nástroje a následně jej také pilotně otestovaly. Byly vytvořeny také příručky a video, které slouží zájemcům z řad školních psychologů či výchovných poradců a odborné veřejnosti o využití tohoto nástroje.

8. NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Předškolní vzdělávání

Cíl: Pokračovat v podpoře výchovně vzdělávací práce podle RVP předškolního vzdělávání a školních vzdělávacích programů.

Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je závazným dokumentem, dle kterého všechny mateřské školy zapsané v rejstříku škol zpracovávají své školní vzdělávací programy. V Rámcově vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání jsou vymezeny konkrétní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku (3-6) let v České republice. Jsou zde také uvedeny klíčové kompetence, které by mělo dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla zvládat.

Mateřské školy vytvářejí své vlastní školní vzdělávací programy většinou na dobu tří let a přizpůsobují si je svým podmínkám.

ČŠI vyhodnotila, že mateřské školy při tvorbě svých školních vzdělávacích programů mají největší problém s rozpracováním vzdělávacího obsahu a nastavením evaluačního systému. Proto bylo mateřským školám prostřednictvím NIDV poskytnuto několik seminářů zaměřených na vzdělávání v těchto oblastech.

Základní vzdělávání

Cíl: Na základě vyhodnocení implementace RVP ZV do vzdělávání zvýšit kvalitu výchovně vzdělávacího procesu v základních školách.

Úpravy, které byly k 1. 9. 2013 provedeny v RVP ZV, zapracovaly školy do svých školních vzdělávacích programů. Naprostá většina základních škol zavedla druhý cizí jazyk na druhém stupni jako povinný vyučovací předmět, jen několik škol přistoupilo, s ohledem na své podmínky, k upevnování a rozvíjení prvního cizího jazyka, případně u vybraných žáků nahradila tento předmět předmětem speciálně pedagogické péče. Jako druhý cizí jazyk byla vyučována především němčina, ruština, ale také francouzština či španělština. V dalším období bude potřeba zaměřit se především na zvyšování kvality výuky cizích jazyků, a to zejména dalším vzděláním pedagogů v této oblasti včetně využití rodilých mluvčích ve výuce či výjezdů učitelů i žáků do zahraničí. Další možnosti pro školy zůstává přistoupit k výuce vybraných předmětů v cizím jazyce.

Přetrvával také zájem rodičů o alternativní způsoby výuky, již ve 3 školách v kraji probíhala výuka podle pedagogiky Montessori.

Celoplošné testování žáků 5. a 9. ročníků je nastaveno v intervalu jedenkrát za 4 roky, v mezidobích probíhá výběrové šetření na vzorku škol a to v jiných ročnících, než jsou 5. a 9. Vedle těchto způsobů testování využívají školy k vyhodnocení kvality svého vzdělávání vlastní evaluaci.

Střední vzdělávání

Cíl: Změna struktury vzdělávacích příležitostí ve středním vzdělávání.

Zlínský kraj realizuje několik opatření, ke zvýšení kvality žáků přijímaných ke střednímu vzdělávání a k zachování optimální základní struktury žáků přijímaných do denní formy vzdělávání ve středních školách: 70 % maturitní vzdělávání a 30 % vzdělávání v oborech s výučním listem.

V oborech ukončených maturitní zkouškou byla u škol zřizovaných ZK realizována následná opatření: každoroční rozhodnutí zřizovatele o počtu otevíraných tříd 1. ročníku a zapojení do pilotního ověřování organizace přijímacího řízení s využitím centrálně zadávaných jednotných testů, které vyhlásilo MŠMT pro školní rok 2014-2015.

V oborech ukončených výučním listem je to především snaha zmírnit následky nepříznivé situace na trhu práce, postrádajícího kvalitní absolventy některých oborů. Jedním z účinných nástrojů se stal systém Podpora řemesel v odborném školství, kdy žáci vybraných učebních oborů dostávají, při splnění stanovených podmínek, finanční příspěvek z rozpočtu Zlínského kraje.

Vyšší odborné vzdělávání

Cíl: Transformovat terciární vzdělávání v rámci vyšší odborných škol na základě požadavků z praxe a uplatnitelnosti na trhu práce.

Ve školním roce 2014 - 2015 nedošlo k rozšíření vzdělávací nabídky u žádné vyšší odborné školy. Naopak je třeba poznamenat, že stejně jako v minulém školním roce neprobíhala výuka ve Vyšší odborné škole právní, s. r. o., která však i nadále zůstává zapsána v rejstříku škol a školských zařízení.

Z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce je v současné době preferováno spíše vysokoškolské vzdělání, což se projevuje zejména ve spolupráci vyšších odborných škol s vysokými školami. V současné době již spolupráci s některou z vysokých škol navázaly všechny vyšší odborné školy zřizované Zlínským krajem. Spolupráce probíhá formou společné akreditace s vysokou školou nebo prostřednictvím detašovaného pracoviště.

Speciální vzdělávání

Cíl: Optimálním způsobem zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školská poradenská zařízení se při komunikaci se školami zaměřila především na vzdělávání a lepší informovanost pedagogických pracovníků běžných škol o specifikách jednotlivých typů postižení a zabezpečení co nejlepších vzdělávacích podmínek pro tyto děti a žáky. Ve speciálních pedagogických centrech probíhalo také vzdělávání asistentů pedagoga, aby bylo co nejlépe zajištěno jejich působení ve škole. Počty asistentů pedagoga nadále stouply, oproti minulému školnímu roku stoupl jejich počet přibližně o 12 %. K nejvýraznějšímu navýšení docházelo především v případě zabezpečení vzdělávání žáků s poruchami chování. Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením bylo zajišťováno prostřednictvím základních škol praktických a v případech, kdy to umožňovaly individuální potřeby žáků, také integrací v běžných školách.

Ústavní výchova

Cíl: Zajistit ústavní výchovu dětí v nových podmínkách.

Dětské domovy Zlínského kraje zauímají přední místa v rámci České republiky v hodnocení kvality prostředí a vybavenosti objektů. V návaznosti na tuto skutečnost dochází rovněž ke zlepšování kvality výchovného procesu. Zvyšování odborné kvalifikace pracovníků dětských domovů v oblasti speciální pedagogiky probíhá postupně, dle možností jednotlivých zařízení. Vzhledem k tomu, že se v průběhu posledních let výrazně zvýšil počet dětí s výchovnými problémy umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, cílem je zabezpečení výchovného procesu v dětských domovech kvalifikovanými pedagogickými pracovníky.

V souladu s Národní strategií ochrany práv dětí, jejímž hlavním cílem je snížení počtu dlouhodobě umístěných dětí ve všech typech ústavní péče a podpora rozvoje a dostupnosti služeb souvisejících s prací s ohroženými

děťmi a jejich rodinami, se Zlínský kraj zapojil do přípravy transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny. V souvislosti s vyhlášením výzvy z EHP fondů byla Zlínskému kraji v lednu 2015 schválena Ministerstvem financí dotace na projekt „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji“. Cílem tohoto projektu je vytvoření komplexního plánu transformace pobytové péče o děti na systém účinné a multidisciplinární sítě ambulantních a terénních preventivních podpůrných služeb. Rozvoj komunitních služeb rodinného typu přispěje k předcházení umístování dětí do institucionální péče.

Základní umělecké vzdělávání

Cíl: Zaměřit se na kvalitu základního uměleckého vzdělávání.

Důležitou roli v kvalitě základního uměleckého vzdělávání představuje přechod na vzdělávání podle vlastních školních vzdělávacích programů. Již od školního roku 2012-2013 dochází k postupnému zavádění výuky podle školních vzdělávacích programů připravovaných podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání, který byl vydán v roce 2010. Ve školním roce 2014-2015 se v základních uměleckých školách vyučovalo podle školních vzdělávacích programů v 1., 2. a 3. ročnících studia I. a II. stupně. Metodickou podporu pedagogům základních uměleckých škol v oblasti zavádění školních vzdělávacích programů nabízel Národní institut dalšího vzdělávání v rámci projektu ESF Podpora ZUŠ, který se vzdělávací programovou nabídkou pro ZUŠ pokračuje i nadále v dalším školním roce.

Umělecké školy jsou dostupné případným zájemcům o základní umělecké vzdělávání ve všech regionech kraje, kapacity byly dostatečné a od roku 2012 do roku 2014 se v souladu se záměrem kraje nezvyšovaly kapacity ani počet základních uměleckých škol. V průběhu školního roku 2014-2015 však vlivem vývoje v segmentu soukromých škol nastaly změny v kapacitách i poskytovatelích základního uměleckého vzdělávání, došlo k nárůstu jak kapacit, tak počtu škol. Zřizování dalších míst poskytovaného vzdělání bylo vždy důkladně zvažováno, aby nebyly zřizovány neefektivně další místa na úkor kvality a podnětného prostředí.

Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Cíl: Zaměřit se na kvalitu zájmového vzdělávání

Ve všech regionech Zlínského kraje je zájmové vzdělávání zabezpečováno zařízeními pro zájmové vzdělávání tzn. středisky volného času, školními družinami a školními kluby. S ohledem na finanční zabezpečení školských zařízení bylo důkladně zvažováno rozšiřování sítě a zvyšování kapacit školských zařízení pro zájmové vzdělávání. K nárůstu docházelo jen v odůvodněných případech.

Klíčovým bodem pro zvyšování kvality je jistě kvalifikace pedagogických pracovníků ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání. K řešení požadované kvalifikace pedagogů vykonávajících dílčí přímou pedagogickou činnost přispělo i zařazení Studia pedagogiky volného času do projektu Kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání „K2“, který je akreditován MŠMT v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Do tohoto projektu byly zapojeny i střediska volného času ve Zlínském kraji, která ve školním roce 2014-2015 vzdělávání realizovala.

Zlínským krajem byly stejně jako každý rok podporovány vhodné a kvalitní volnočasové aktivity, a to formou dotací z Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje, z kterého jsou poskytovány dotace zejména na podporu jednorázových akcí a projektů v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu. Dále je každoročně podporována činnost Krajského parlamentu dětí a mládeže.

Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Cíl: Podpora rozvoje nabídky dalšího vzdělávání pro dospělé obyvatele Zlínského kraje.

Ve sledovaném období dobíhala ve školách a dalších vzdělávacích zařízeních realizace projektů v rámci Globálních grantů z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji. Vzdělávací instituce vytvářely na popud Zlínského kraje vzdělávací programy, které navazovaly na počáteční vzdělávání nebo byly provázané s Národní soustavou kvalifikací. Vytvářené vzdělávací moduly rozšiřovaly kvalifikaci pedagogů škol na lektory dalšího vzdělávání, využívaly kapacity středních a vyšších odborných škol pro účely dalšího vzdělávání a byly v souladu s kvalifikačními potřebami zaměstnavatelů.

Zlínský kraj ve školách podněcoval rovněž nabídku vzdělávacích programů směrem k široké veřejnosti. Za tímto účelem rozšířil stávající portál školství Zlínského kraje ZKOLA o databázi SOFIA zaměřenou na propagaci dalšího vzdělávání. Vzdělavatelé ve Zlínském kraji mají možnost bezplatně inzerovat své vzdělávací programy pro dospělé na tomto portálu, získávat zde informace ze světa vzdělávání dospělých nebo využívat poradnu.

Cíl: Vytvářet podmínky pro růst vzdělanosti dospělých obyvatel Zlínského kraje

Zlínský kraj ve spolupráci s partnery organizoval seminář na téma Další vzdělávání 2016+, aby posílil vazby mezi vzdělavateli dospělých a Zlínským krajem, zdůraznil nutnost celoživotního vzdělávání a propagoval možnosti takového vzdělávání pro obyvatele Zlínského kraje. Kromě toho Zlínský kraj v kooperaci s Domem zahraniční spolupráce zorganizoval pro zájemce z řad vzdělavatelů seminář k novému programu Evropské komise Erasmus+, aby podpořil realizaci mezinárodní spolupráce v předemné oblasti.

Mezinárodní spolupráce

Cíl: Rozvoj zahraniční spolupráce škol a školských zařízení

Mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení ve Zlínském kraji je užitečným doplněním jejich činnosti v oblasti počátečního vzdělávání. Zlínský kraj podporoval školy a školská zařízení v realizaci projektů mezinárodní spolupráce. Za tímto účelem zejména zajišťoval pravidelný přenos aktuálních informací o programech a možnostech mezinárodní spolupráce směrem ke školám a školským zařízením. V souvislosti s ukončením stávajícího Programu celoživotního učení v roce 2013 a zahájením nového programu Erasmus+ zorganizoval Zlínský kraj pro zájemce ze škol a školských zařízení koncem roku 2015 seminář za účasti expertů z Domu zahraniční spolupráce MŠMT ČR. Účastníci se tak mohli nejen seznámit s novým programem a jeho možnostmi, ale také následně konzultovat s odborníky vlastní projektové záměry.

Nejvyužívanějším zdrojem pro realizaci zahraničních vzdělávacích aktivit zůstal Program celoživotního učení, od roku 2014 pak nástupnický program Erasmus+. Stejně jako předchozí Program, i Erasmus+ je v České republice administrován Domem zahraniční spolupráce MŠMT ČR.

Aktivity škol a školských zařízení v oblasti mezinárodní spolupráce byly součástí pravidelného hodnocení ředitelů/ředitelky škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem. V roce 2013 zahájil Zlínský kraj realizaci dalších projektů ve školství a vzdělávání, které byly podpořeny Programem celoživotního učení. Projekty byly ukončeny v roce 2015.

Projekt Partnerství Comenius Regio s Cardiff Council ve Velké Británii zkoumal účinné inkluzivní přístupů směrem k romským žákům. Pedagožky, pedagogové a zástupci školských úřadů si vyměňovali informace, nahlíželi do

výuky a společně diskutovali o opatřeních, která mohou fungovat. Poznatky získané během projektu shrnuje publikace Vybrané otázky přístupu učitelů k romským žákům vydaná Zlínským krajem v roce 2015. Do projektu byly zapojeny 2 základní školy praktické zřizované Zlínským krajem a Krajská pedagogicko-psychologická poradna a ZDVPP Zlín. Projekt byl oceněn Pečetí kvality Comenius.

V oblasti odborného vzdělávání se Zlínský kraj aktivně zapojil do projektu Leonardo da Vinci, v jehož rámci se podařilo vyvinout a otestovat v podmínkách výchovného/kariérového poradenství ve školách nástroj, který umí u žáků předvídat riziko předčasného odchodu ze školy. Do projektu se zapojilo celkem 11 středních odborných škol a metodický dohled nad testováním žáků vykonávala Krajská pedagogicko-psychologická poradna a ZDVPP Zlín. Výsledkem projektu je příručka Metody a nástroje na podporu žáků ohrožených předčasným ukončením školní docházky, který byla distribuována do škol ve Zlínském kraji a do knihoven v České republice.

9. EKONOMICKÁ ČÁST

9.1. Výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

9.1.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

K 31. 12. 2015 bylo financováno z rozpočtu kraje celkem 100 škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

Celkové náklady na zajištění chodu příspěvkových organizací v roce 2015 představovaly částku 2 495 066,53 tis. Kč, z toho:

- náklady na hlavní činnost 2 411 195,89 tis. Kč,
- náklady na doplňkovou činnost 83 870,64 tis. Kč.

Z ročních provozních nákladů za rok 2015 představuje hlavní činnost 96,64 % nákladů a doplňková činnost 3,36 % nákladů. Doplňková činnost ekonomicky využívá nemovitý majetek, strojové zařízení a vybavení škol, schopnosti a odbornost pracovníků organizace. Prostředky získané doplňkovou činností jsou využívány ke kompenzaci případné ztráty hlavní činnosti a dále jsou přidělovány do fondu odměn a rezervního fondu. Z rezervního fondu jsou pak použity k rozvoji hlavní činnosti organizace.

TABULKA 31 - PŘEHLED CELKOVÝCH NÁKLADŮ V LETECH 2012 AŽ 2015 (V TIS. KČ)

	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Náklady HČ	2 499 297,35	97,35	2 433 495,06	97,26	2 395 620,66	97,08	2 411 195,89	96,64
Náklady DČ	68 120,38	2,65	68 555,59	2,74	72 060,85	2,92	83 870,64	3,36
Celkem	2 567 417,73	100,00	2 502 050,65	100,00	2 467 681,51	100,00	2 495 066,53	100,00
Meziroční nárůst (v %)				-2,55		-1,37		1,11
Meziroční nárůst (v tis. Kč)			-65 367,08		-34 369,14		27 385,02	

Celkové náklady za rok 2015 jsou vyšší o 27 385,02 tis. Kč oproti roku 2014, což je nárůst o 1,11 %.

V porovnání s předcházejícími roky je výše nákladů ovlivněna transfery z MŠMT (proti roku 2014 nižší o 33 206,52 tis. Kč), příspěvky na provoz (proti roku 2014 vyšší o 44,49 tis. Kč), účelové transfery (proti roku 2014 vyšší o 29 649,24 tis. Kč), vlastní zdroje navýšení o 19 088,02 tis. Kč, doplňková činnost navýšení o 11 809,79 tis. Kč. Náklady na projekty hrazené z evropských strukturálních fondů byly oproti roku 2014 nižší a činily 90 465,72 tis. Kč.

Největší podíl z celkových nákladů hlavní činnosti příspěvkových organizací (škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem) představují přímé náklady – 74,12 %. Do této skupiny patří mzdové náklady (platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci, náhrady za dočasnou pracovní neschopnost), zákonné pojištění, příděl FKSP a ostatní přímé náklady (preventivní prohlídky, ostatní povinné pojištění hrazené zaměstnavatelem, učební pomůcky, ochranné pomůcky, cestovné, školení a vzdělávání).

Další část nákladů, tj. 25,88 %, představují provozní náklady – to jsou náklady na zajištění provozu organizace a náklady úzce související se zajištěním odborného výcviku a vzdělávání, které jsou hrazeny z příspěvku na

provoz od zřizovatele. Do provozních nákladů patří materiálové náklady, náklady na energie, opravy a udržování, odpisy majetku, veškeré služby, pojištění, cestovné, výdaje na reprezentaci a ostatní náklady.

Podíl těchto dvou skupin a jejich krytí dotacemi je patrný z tabulky 32. Náklady, přímé i provozní jsou z 80,75 % kryty transfery z MŠMT a příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, zbylých 19,25 % nákladů zajišťují organizace z vlastních zdrojů tj. tržbami za výrobky, službami, pronájmy, ostatními výnosy, prostředky z vlastních fondů a zdroji z evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi.

TABULKA 32 - PŘEHLED CELKOVÝCH NÁKLADŮ Z HLAVNÍ ČINNOSTI V LETECH 2012 AŽ 2015 (V TIS. KČ)

	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Přímé náklady	1 876 905,25	75,10	1 835 911,93	75,44	1 817 696,31	75,88	1 787 106,98	74,12
Kryto dotací *)	1 742 418,51		1 687 029,69		1 648 050,18		1 615 369,78	
Kryto dotací (v %)	92,83		91,89		90,66		90,39	
Provozní náklady	622 392,10	24,90	597 583,13	24,56	577 924,35	24,12	624 088,91	25,88
Kryto příspěvkem	367 336,28		325 863,98		327 735,69		331 751,52	
Kryto příspěvkem (v %)	59,02		54,53		56,70		53,16	
Projekty ESF	97 835,83		141 714,04		122 735,06		89 573,51	
Celkové náklady	2 499 297,35	100,00	2 433 495,06	100,00	2 395 620,66	100,00	2 411 195,89	100,00
Kryto dotací a příspěvkem	2 109 754,79		2 012 893,67		1 975 785,87		1 947 121,30	
Kryto dotací a příspěvkem (v %)	84,41		82,72		82,47		80,75	

*) Vykazovaná částka přímých dotací je již upravena o hodnotu vrátek z přímých ONIV

9.1.2. Přímé vzdělávací výdaje

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje poskytované z MŠMT jsou organizacím přidělovány prostřednictvím krajských normativů v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou o krajských normativních č. 492/2005 Sb. a krajskou metodikou. Finanční prostředky jsou poskytovány na platy, náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně.

Krajský úřad přiděluje dotace na školy a školská zařízení ve vazbě na počty žáků, studentů, strážníků a ubytovaných v rozpisu na závazné ukazatele:

- limit objemu prostředků na neinvestiční výdaje celkem,
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady,
- limit počtu zaměstnanců.

V roce 2015 byly poskytnuty tyto prostředky školám a školským zařízením zřizovaným krajem v celkové výši 1 619 918 tis. Kč. Oproti roku předcházejícímu jsou souhrnně nižší o 33 208 tis. Kč. Toto snížení kopíruje pokles výkonů ve středním školství.

Podrobnější údaje ukazují následující tabulky.

TABULKA 33 - PŘÍMÉ VZDĚLÁVACÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZK (V TIS. KČ)

Výdaj	2012	2013	2014	2015
Mzdové výdaje	1 283 632	1 235 587	1 206 162	1 184 235
Odvody	449 012	432 163	421 878	414 189
Ostatní	11 726	25 069	25 086	21 494
Celkem	1 744 370	1 692 819	1 653 126	1 619 918

TABULKA 34 - CELKOVÉ PŘÍMÉ VZDĚLÁVACÍ A MZDOVÉ VÝDAJE PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZK (V TIS. KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012		2013		2014		2015	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Speciální mateřské školy	8 287	6 120	7 867	5 785	8 918	6 557	7 868	5 788
Speciální základní školy	145 166	106 598	143 247	104 194	138 188	100 375	132 294	96 285
Gymnázia	264 497	194 069	262 686	190 700	260 611	189 359	256 894	186 848
Sřadní odborné školy	448 662	329 780	424 760	309 706	397 266	289 179	477 814	349 111
Sřadní odborná učiliště a učiliště	336 754	247 796	322 690	234 709	316 245	230 155	212 718	154 598
Speciální střední školy	53 696	39 558	46 712	34 070	49 731	36 316	47 273	34 528
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	9 652	7 111	11 640	8 513	9 942	7 276	61 889	45 108
Ostatní školní stravování	59 963	44 072	55 302	40 278	54 748	39 882	0	0
Školní družiny a kluby	9 464	7 008	9 816	7 271	8 618	6 384	9 473	7 017
Domovy mládeže	70 628	52 148	67 145	49 408	65 284	48 043	64 139	47 191
Pedagogicko-psychologické poradenství	30 898	22 574	33 570	24 340	34 387	24 256	36 580	26 536
Vyšší odborné školy	29 248	21 524	27 491	19 999	29 968	21 860	28 215	20 591
Základní umělecké školy	201 718	149 325	204 611	151 123	204 234	151 319	209 379	155 130
Dětské domovy	75 737	55 949	75 272	55 491	74 986	55 201	75 382	55 504
Celkem	1 744 370	1 283 632	1 692 819	1 235 587	1 653 126	1 206 162	1 619 918	1 184 235

V roce 2015, stejně jako v předešlých letech, nejvyšší jednotkové výdaje vykazují dětské domovy, následují jednotkové výdaje na děti a žáky ve speciálních základních školách, speciálních mateřských školách a speciálních středních školách. Podrobněji viz následující tabulka.

TABULKA 35 - PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA ŽÁKA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZK

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Speciální mateřské školy	93 112	92 553	110 099	98 350
Speciální základní školy	113 322	120 680	124 944	123 639
Gymnázia	38 316	39 450	40 367	40 577
Střední odborné školy	45 265	49 373	46 776	52 340
Střední odborná učiliště a učiliště	49 801	51 278	55 815	46 844
Speciální střední školy	85 232	91 953	99 462	91 261
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	5 631	5 629	4 812	4 195
Školní stravování při středním vzdělávání	4 031	3 929	4 187	0
Školní družiny a kluby	24 392	25 430	21 708	22 827
Domovy mládeže	28 699	31 913	28 621	27 972
Vyšší odborné školy	33 274	29 528	33 634	35 050
Základní umělecké školy	14 154	14 320	14 117	14 310
Dětské domovy	297 008	292 887	313 749	300 327

Kromě prostředků přidělovaných školám a školským zařízením prostřednictvím normativů jsou jim poskytovány prostředky účelové. V roce 2015 bylo školám a školským zařízením zřizovaným krajem poskytnuto účelově celkem 192 096 tis. Kč. Oproti roku předchozímu se jedná o nárůst ve výši 32,5 mil. Kč. Jejich podrobný přehled od roku 2012 uvádí následující tabulka.

TABULKA 36 - PŘEHLED DOTACÍ ÚČELOVĚ POSKYTNUTÝCH ŠKOLÁM A ŠKOLSKÝM ZAŘÍZENÍM ZŘIZOVANÝM ZK (V TIS. KČ)

Účel	2012	2013	2014	2015
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků RgŠ	0	0	10 055	50 023
Zvýšení odměňování pracovníků RgŠ	0	0	0	8 068
Zvýšení platů pedagogických pracovníků	0	0	3 168	0
Soutěže a přehlídky	1 017	878	773	859
Prevence sociálně patologických jevů	70	0	0	78
Podpora romských žáků	254	161	85	129
Podpora odborného vzdělávání	518	449	13 469	13 440
Sportovní gymnázia	3 988	4 036	4 237	4 115
Excelence středních škol	1 706	1 618	1 323	1 572
Kulturní aktivity	45	15	55	15
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	181	196	471	168
Vybavení diagnostickými nástroji	0	102	36	120
Učebnice a laboratorní sady v CTYOnline	0	0	0	22
Podpora zabezpečení škol	0	0	0	23
Asistenti pedagoga	1 526	0	0	0
Podpora školních psychologů	0	0	468	895
Podpora logopedické prevence	0	60	20	0
Podpora národnostních menšin	0	0	49	40
OP VK – šablony ZŠ a SŠ	0	0	0	36 599
EU – peníze školám	4 136	2 295	371	0
EU – peníze středním školám	46 495	30 997	0	0
Grantové projekty	101 886	89 568	104 386	51 908
Grantové projekty - investice	9 699	9 758	15 724	1
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	672	663	504	606
Přeshraniční spolupráce	141	44	102	7
Přeshraniční spolupráce - investice	12	13	0	0
Děti vyžadující okamžitou pomoc	173	0	0	0
Dotace na Pomocný analytický přehled	585	0	0	0
Celkem ze SR a EU	173 104	140 853	155 390	168 688
z prostředků kraje				
Podpora řemesel	3 843	3 765	3 540	3 623
Dotace z FMS	120	169	156	88
EVVO	152	84	61	271
Účelová dotace z Odboru investic	0	0	0	18 899
Dotace z Kanceláře hejtmána	293	259	450	527
Celkem z kraje	4 408	4 277	4 207	23 408
Ú h r n e m	177 512	145 130	159 597	192 096

Podrobné údaje o průměrných platech a o jejich vývoji v letech 2012 až 2015 dle jednotlivých typů škol a školských zařízení za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance, poskytují následující tabulky.

TABULKA 37 - PRŮMĚRNÉ PLATY PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZK (V KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Základní umělecké školy	24 729	24 788	25 100	25 831
Střední odborná učiliště	25 247	25 174	25 939	26 889
Gymnázia	27 150	27 352	27 946	28 769
Střední odborné školy	27 267	26 948	27 960	28 373
Vyšší odborné školy	28 803	27 830	31 076	29 357
Konzervatoře	26 933	26 854	27 538	27 950
Speciální mateřské školy	22 258	22 472	22 789	22 708
Speciální základní školy	25 567	26 022	25 997	26 926
Speciálně pedagogická centra	25 212	25 448	25 889	24 955
Speciální střední školy	25 959	25 356	26 442	26 971
Internáty speciálních ZŠ	22 857	24 289	24 785	23 889
Školní družiny	21 127	21 368	21 583	21 242
Domovy mládeže	23 376	23 349	24 148	24 340
Dětské domovy	26 671	26 386	26 888	26 938
Pedagogicko-psychologické poradny	25 556	26 455	25 827	28 307
Celkem	26 034	25 987	26 642	27 290

TABULKA 38 - PRŮMĚRNÉ PLATY NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH ZK (V KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Základní umělecké školy	16 218	16 690	16 596	17 269
Střední odborná učiliště a učiliště	16 996	16 495	17 690	18 059
Gymnázia	15 620	15 740	16 129	16 350
Střední odborné školy	16 939	16 918	17 943	17 612
Vyšší odborné školy	16 753	17 371	18 516	17 680
Konzervatoře	13 993	15 665	15 557	16 157
Speciální mateřské školy	15 526	15 812	16 217	14 318
Speciální základní školy	14 537	14 797	15 263	15 725
Speciálně pedagogická centra	14 573	16 281	18 690	16 257
Speciální střední školy	15 734	15 902	17 021	18 364
Internáty speciálních ZŠ	14 819	14 403	15 582	15 016
Domovy mládeže	13 959	13 687	14 101	13 531
Dětské domovy	16 132	16 197	16 626	17 145
Pedagogicko-psychologické poradny	18 568	18 326	17 573	19 362
Školní jídelny	14 502	14 534	14 940	15 198
Celkem	15 760	15 691	16 343	16 560

9.1.3. Provozní výdaje

Provozní výdaje z rozpočtu kraje pro školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem v roce 2015 představovaly částku 334 976,800 tis. Kč. V porovnání s rokem 2014 činil nárůst příspěvků na provoz 139,424 tis. Kč. V rámci příspěvků na provoz byla poskytnuta podpora zaměstnanosti ve výši 441,319 tis. Kč, na podporu zabezpečení škol bylo poskytnuto 5 768 tis. Kč a na neinvestiční záměry v rámci provozu bylo poskytnuto 14 983 tis. Kč. Z odboru investic bylo poskytnuto školám a školským zařízením na neinvestiční záměry 18 898,616 tis. Kč.

Účelově je poskytován příspěvek pro vybrané učební obory na „Podporu řemesel v odborném školství“ a v roce 2015 představoval částku 4 174,200 tis. Kč, z toho školám zřizovaným Zlínským krajem bylo poskytnuto 3 622,700 tis. Kč a soukromým školám 551,500 tis. Kč.

V následující tabulce je rozepsána výše příspěvků na provoz poskytnutých z rozpočtu kraje v jednotlivých letech a procento udává podíl, který dostávají jednotlivé typy škol a školských zařízení z celkově poskytnutých příspěvků v konkrétním roce.

TABULKA 39 - PŘEHLED POSKYTNUTÝCH PŘÍSPĚVKŮ NA PROVOZ Z ROZPOČTU ZK V LETECH 2012 AŽ 2015

Typ školy, školského zařízení	2012		2013		2014		2015	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Gymnázia	84 032,000	22,43	69 883,000	21,31	71 547,376	21,37	64 143,000	19,15
SOŠ	101 661,035	27,13	97 873,000	29,85	98 103,000	29,30	102 422,851	30,58
SOU	128 268,065	34,23	100 801,593	30,74	102 969,000	30,75	107 209,672	32,01
Speciální OU	4 707,000	1,26	4 686,000	1,43	4 415,000	1,32	4 286,000	1,28
ZUŠ	5 977,000	1,60	2 814,000	0,86	3 285,000	0,98	1 617,000	0,48
Speciální školy	25 539,000	6,82	26 280,000	8,01	28 183,000	8,42	27 913,622	8,33
Dětské domovy	20 257,000	5,41	20 108,000	6,13	20 941,000	6,25	21 271,000	6,35
Plavecké školy	0,000	0,00	0,000	0,00	0,000	0,00	171,655	0,05
Psychologické poradny	4 232,000	1,13	5 463,000	1,67	5 394,000	1,61	5 942,000	1,77
Celkem	374 673,100	100,00	327 908,593	100,00	334 837,376	100,00	334 976,800	100,00

Celkové provozní náklady v hlavní činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v roce 2015 představují částku 624 088,91 tis. Kč, oproti roku 2014 je zde nárůst o 46 164,56 tis. Kč, což je navýšení o 7,99 %.

Výše provozních nákladů mezi jednotlivými roky je ovlivněna poskytnutými příspěvky na provoz, zapojením finančních fondů, vlastními a cizími zdroji a také náklady na projekty financované z Evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi. V roce 2015 došlo k poklesu nákladů na energie oproti roku 2014. Poklesly náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek, nákup materiálu a nájemné. Vzrostly náklady na služby, opravy a udržování, odpisy a ostatní provozní náklady.

Nejvýznamnějšími položkami v provozních nákladech škol a školských organizací v roce 2015 i v letech předcházejících jsou náklady vynaložené na energie, náklady na opravy a udržování, odpisy majetku, ostatní služby, náklady na nákup materiálu a pořízení dlouhodobého drobného majetku, jak je zjevné z údajů v tabulce Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2012 až 2015 (Příloha, tabulka P14).

V položce ostatní náklady jsou zahrnuty náklady na potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace a internet, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné a školení.

Největší položku v nákladech představují náklady na energie, které ukrojily v roce 2015 17,66 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2014 je patrný pokles nákladů za energie, a sice o 1 726,48 tis. Kč. Náklady na opravy a udržování dosáhly v roce 2015 celkové výše 71 717,04 tis. Kč, což představuje 11,49 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2014 jsou náklady na opravy a udržování vyšší, konkrétně o 13 838,12 tis. Kč. Třetí významnější položkou jsou odpisy majetku, které představovaly v roce 2015 náklady v celkové výši 104 691,92 tis. Kč, tj. 16,78 % z celkových provozních nákladů. Nárůst nákladů na odpisy

majetku oproti roku 2014 o 28 699,95 tis. Kč byl způsoben změnou v odpisování – rozpuštění zbytkových hodnot do nákladů. V roce 2015 činily ostatní náklady částku 142 268,90 tis. Kč, což je 22,80 % celkových provozních nákladů. Oproti roku 2014 je patrný nárůst ostatních nákladů o 8 870,10 tis. Kč. Náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek činily v roce 2015 39 669,17 tis. Kč, což je 6,36 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2014 představuje pokles nákladů na DDHM částku 12 988 tis. Kč.

Hodnocení provozních nákladů dle jednotlivých typů škol a školských zařízení

K 31. 12. 2015 byl Zlínský kraj zřizovatelem 100 školských příspěvkových organizací. Z tabulky Přehled nákladů v letech 2012 až 2015 podle typu zařízení (Příloha, tabulka P15) je zřejmý počet organizací v jednotlivých skupinách. K nejpočetnější skupině patří střední školy, speciální školy, ZUŠ, střední odborná učiliště a gymnázia.

Střední odborná učiliště patří k organizacím s nejvyššími náklady a v důsledku sloučení škol představují některá střední odborná učiliště rozsáhlé školské komplexy. Celkové náklady středních odborných učilišť v roce 2015 představovaly částku 625 652,62 tis. Kč a byly z 17,13 % (107 163,81 tis. Kč) kryty příspěvkem na provoz z rozpočtu kraje. Zbývající část provozních nákladů byla kryta vlastními výnosy, tj. tržbami za stravování, ubytování, produktivní práci žáků, tržbami z nájemného, prodeje materiálu, finančními prostředky z fondu rezervního a investičního a také prostředky z ESF a účelovými dotacemi. Střední odborná učiliště mají také rozsáhlou doplňkovou činnost a prostředky z této činnosti jsou přednostně využívány k dalšímu rozvoji hlavní činnosti školy. Ve středních odborných učilištích byly v rámci příspěvku na provoz financovány následující akce většího rozsahu: SPŠ Otrokovice – oprava vnitřního rozvodu vody 1 683 tis. Kč, SŠ – COPT Uherský Brod oprava soustruhů 1 987 tis. Kč, SŠ – COPT Kroměříž stavební úpravy odborných učeben ručního obrábění kovů 1 643 tis. Kč, SOŠ J. Sousedíka Vsetín oprava výtahu 1 182 tis. Kč.

V roce 2015 byl středním odborným učilištím poskytnut příspěvek pro vybrané učební obory v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ v celkové výši 2 490,700 tis. Kč.

Celkové náklady **středních odborných škol** činily v roce 2015 647 382,23 tis. Kč, z nichž bylo 15,82 % (102 422,851 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Ve středních školách byly financovány v rámci provozního příspěvku následující akce většího rozsahu: OA, VOŠ a JŠ Uherské Hradiště oprava šaten 1 349 tis. Kč a SŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov p. R. oprava lodžii a přístavba domova mládeže 5 202 tis. Kč.

Příspěvek zřizovatele v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory představovala částku 850,900 tis. Kč.

Celkové náklady **gymnází** byly v roce 2015 na úrovni 477 753,34 tis. Kč, z nichž bylo 13,43 % (64 143 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. V gymnáziích byly financovány v rámci provozu tyto akce většího rozsahu: Gymnázium Kroměříž oprava havárie elektroinstalace 734 tis. Kč.

Celkový příspěvek pro gymnázia v programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory byl 281,100 tis. Kč.

Celkové náklady **speciálních škol** v roce 2015 činily 220 225,96 tis. Kč, z nichž 12,66 % (27 913,622 tis. Kč) bylo kryto z příspěvku na provoz zřizovatele. V rámci provozních výdajů byla financována akce rekonstrukce elektroinstalace ZŠ, MŠ a PrŠ Vsetín 1 203 tis. Kč.

Celkové náklady u **dětských domovů** představovaly částku 105 323,23 tis. Kč, z nichž bylo 20,20 % (21 271 tis. Kč) pokryto z příspěvku na provoz zřizovatele. Provoz těchto zařízení převážně hradí zřizovatel a

jen malá část nákladů je kryta sociálními dávkami dětí, případnými sponzorskými dary nebo ošetřovným od rodičů.

Celkové náklady **speciálních odborných učilišť** v roce 2015 činily 33 153,59 tis. Kč, z nichž 12,93 % (4 286 tis. Kč) bylo financováno z příspěvku na provoz zřizovatele.

Základní umělecké školy si hradí provozní náklady z vlastních zdrojů, tj. prostředky získanými ze školného a pronájmů. Celkové náklady na chod těchto zařízení představovaly částku 260 880,07 tis. Kč. V roce 2015 byly poskytnuty základním uměleckým školám příspěvky na provozní ONIV ve výši 1 617 tis. Kč, z toho ZUŠ Bojkovice 863 tis. Kč na odpisy a na podporu zabezpečení škol byly poskytnuty příspěvky v celkové výši 754 tis. Kč.

Poslední skupinou školských příspěvkových organizací jsou takzvané „nenormativní“ organizace.

Náklady **plaveckých škol** jsou financovány z vlastních i cizích zdrojů. V roce 2015 byl Plavecké škole Uherské Hradiště poskytnut příspěvek na podporu zaměstnanosti v celkové výši 171,655 tis. Kč. Celkové provozní náklady obou plaveckých škol činily 10 602,09 tis. Kč. K 31. 12. 2015 Plavecká škola Zlín ukončila činnost (od 1. 1. 2016 zřizovatel Statutární město Zlín).

Provozní náklady **Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín** představovaly částku 30 222,76 tis. Kč, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele činil 5 942 tis. Kč, což je 19,66 %.

Financování provozních nákladů škol

Provozní náklady škol a školských zařízení jsou financovány v průměru z 53,66 % z příspěvku na provoz zřizovatele, ze 42,01 % z vlastních a cizích zdrojů a ze 4,33 % z prostředků vlastních fondů.

Fond investic byl zapojen do provozu k financování oprav a údržby nemovitého majetku. V roce 2015 v celkové výši 9 868,44 tis. Kč, což je oproti roku 2014 vyšší zapojení fondu investic o 4 868,75 tis. Kč.

Rezervní fond je využíván k rozvoji hlavní činnosti organizací. V roce 2015 byl zapojen do provozu ve výši 16 165,72 tis. Kč, což je proti roku 2014 nárůst o 1 269,78 tis. Kč. Kromě toho byl použit také k převodům do investičních fondů se souhlasem zřizovatele ve výši 1 172,515 tis. Kč, k použití účelově určených darů a k úhradě sankcí.

Fond odměn byl použit v roce 2015 ve výši 878,96 tis. Kč z důvodu překročení limitu prostředků na platy a odměny zaměstnanců.

FKSP (Fond kulturních a sociálních potřeb) byly zapojen v celkové výši 132,83 tis. Kč na pořízení DDHM pro zlepšení pracovního prostředí.

TABULKA 40 - ZAPOJOVÁNÍ FONDŮ V LETECH 2012 AŽ 2015 (V TIS. KČ)

Fond	2012	2013	2014	2015
Fond oběžných aktiv, FKSP	107,66	74,27	162,78	132,83
Fond odměn	1 166,19	1 040,33	596,90	878,96
Rezervní fond	15 176,68	14 391,76	14 895,94	16 165,72
Fond investic	12 562,99	8 363,28	4 999,69	9 868,44
Celkem	29 013,52	23 869,64	20 655,31	27 045,95

9.1.4. Investiční výdaje

Ve školách a školských zařízeních byly v roce 2015 realizovány investiční akce se zapojením prostředků Zlínského kraje a programových fondů v celkových nákladech 438 322 000 Kč, z toho bylo kryto investičním příspěvkem Zlínského kraje 84 606 000 Kč, neinvestičním příspěvkem 20 187 000 Kč a dotacemi z operačních programů 122 332 000 Kč. Celkové příspěvky a dotace v roce 2015 činily 206 810 000 Kč.

Realizované investiční akce byly ve výši 18 875 000 Kč kryty z prostředků fondů investic škol a školských zařízení. Z fondů investic organizací byl dále uložen odvod finančních prostředků zřizovateli ve výši 44 948 000 Kč.

Jako nejvýznamnější akce v roce 2015 je možno jmenovat rekonstrukci elektroinstalace Střední průmyslové školy polytechnické – Centra odborné přípravy Zlín v nákladech roku 2015 ve výši 14 976 000 Kč nebo sanaci vlhkosti a opravu fasády Gymnázia J. A. Komenského a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Uherský Brod ve výši 7 784 000 Kč.

Se spoluúčastí prostředků operačních programů byly v roce 2015 mimo jiné realizovány:

1. v rámci Operačního programu životního prostředí:
 - a. realizace úspor energie na Střední průmyslové škole polytechnické – Centrum odborné přípravy Zlín ve výši 71 776 000 Kč,
 - b. realizace úspor energie Střední školy nábytkářské a obchodní Bystřice pod Hostýnem v nákladech 13 590 000 Kč,
2. v rámci Regionálního operačního programu:
 - a. inovace technologií praxe na Integrované střední škole- Centru odborné přípravy a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí ve výši 14 316 000 Kč,
 - b. přístavba odborných učeben a stavební úpravy budovy Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské Valašské Meziříčí ve výši 12 938 000 Kč.

Přehled významných investičních akcí s dotacemi v roce 2015 je obsažen v tabulce P 13.

9.1.5. Výdaje na rozvojové programy

Z Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje byly poskytovány dotace zejména na podporu jednorázových akcí a projektů v oblasti mládeže a sportu.

V roce 2015 byly z Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje poskytnuty neinvestiční dotace pro všechny subjekty (spolky, školy a školská zařízení, právnické osoby) v celkové výši 3 631 967 Kč. Od roku 2016 Fond mládeže a sportu již neexistuje, nově je podpora jednorázových akcí a projektů v oblasti mládeže a sportu zařazena ve Fondu Zlínského kraje v sekci MLÁDEŽ A SPORT a v současné době je v dotčené sekci alokována částka 5 185 000 Kč.

9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi

V roce 2015 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovaným obcemi dotace na přímé vzdělávací výdaje v celkové částce 2 837 713 tis. Kč.

V porovnání s rokem 2014 je tato dotace celkově vyšší o 36,2 mil. Kč a kopíruje nárůst výkonů především v základních školách a školních družinách.

Podrobnější údaje o dotacích ukazují následující tabulky.

TABULKA 41 - PŘÍMÉ VZDĚLÁVACÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI (V TIS. KČ)

Výdaje	2012	2013	2014	2015
Mzdové výdaje	1 961 773	1 988 432	2 031 651	2 055 577
Odvody	686 393	695 718	710 854	719 209
Ostatní	25 284	55 649	59 011	62 927
Celkem	2 673 450	2 739 799	2 801 516	2 837 713

TABULKA 42 - CELKOVÉ PŘÍMÉ VZDĚLÁVACÍ A MZDOVÉ VÝDAJE DLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI (V TIS. KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012		2013		2014		2015	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Mateřské školy	692 245	510 419	710 203	521 187	726 545	533 121	722 891	530 659
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	1311 198	958 765	1351 012	972 127	1397 194	1004 394	1419 186	1017 758
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	182 103	132 948	187 519	134 568	189 836	135 929	194 817	139 470
Školní stravování	266 060	195 388	266 209	194 011	273 716	199 519	276 731	201 704
Školní družiny a kluby	156 545	115 868	158 684	117 533	151 932	112 519	160 917	119 182
Základní umělecké školy	10 083	7 472	10 390	7 672	10 546	7 816	11 167	8 276
Domy dětí a mládeže	55 216	40 913	55 782	41 334	51 747	38 354	52 004	38 528
Celkem	2 673 450	1 961 773	2 739 799	1 988 432	2 801 516	2 031 652	2 837 713	2 055 577

Ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi jsou finančně nejnáročnější žáci základních škol s ročníky pouze prvního stupně. Podrobněji v následující tabulce.

TABULKA 43 - PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA ŽÁKA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI (V KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	35 675	35 858	36 257	36 328
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	33 546	34 050	34 568	34 277
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	40 968	41 487	41 028	41 066
Školní stravování	4 273	4 308	4 343	4 341
Školní družiny a kluby	10 808	10 397	10 074	9 402
Základní umělecké školy	12 683	12 671	12 799	13 061
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	3 181	3 422	3 045	3 021

Vývoj průměrných platů v letech 2012 až 2015 hrazených ze státního rozpočtu podle typů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance je obsahem následujících tabulek.

TABULKA 44 - PRŮMĚRNÉ PLATY PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI (V KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	21 069	23 361	23 091	23 463
Základní školy	26 017	26 273	26 218	27 304
Školní družiny	18 718	20 802	20 743	21 543
Základní umělecké školy	24 648	25 776	26 743	27 615
Sředitiska volného času / Domy dětí a mládeže	23 220	25 486	25 433	26 836
Celkem	24 015	25 010	24 877	25 720

TABULKA 45 - PRŮMĚRNÉ PLATY NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI (V KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	12 064	12 043	12 226	12 416
Základní školy	13 386	13 594	14 023	14 501
Školní družiny	0	0	0	0
Školní jídelny	13 608	13 596	13 891	14 419
Základní umělecké školy	13 967	15 798	16 259	18 086
Sředitiska volného času / Domy dětí a mládeže	16 261	16 542	17 122	19 614
Zařízení pro další vzdělávání pedagog. pracovníků	0	0	0	41 732
Celkem	13 289	13 347	13 661	14 165

Účelově bylo poskytnuto školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v roce 2015 celkem 208 964 tis. Kč, což je cca čtyřikrát více než v roce předchozím, viz následující tabulka.

TABULKA 46 - PŘEHLED DOTACÍ ÚČELOVĚ POSKYTNUTÝCH ŠKOLÁM A ŠKOLSKÝM ZAŘÍZENÍM ZŘIZOVANÝM OBCEMI (V TIS. KČ)

Účel	2012	2013	2014	2015
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků RgŠ	0	0	16 089	80 041
Zvýšení odměňování pracovníků RgŠ	0	0	0	14 213
Zvýšení platů pedagogických pracovníků	0	0	5 480	0
Soutěže a přehlídky	359	351	385	368
Prevence sociálně patologických jevů	270	721	336	258
Kulturní aktivity	0	0	0	17
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	0	254	622	189
Podpora zabezpečení škol	0	0	0	714
Rozvoj výukových kapacit MŠ a ZŠ	0	0	0	1 046
Rozvoj výukových kapacit MŠ a ZŠ - investice	0	0	0	6 476
Asistenti pedagoga	813	1 505	1 905	1 559
Podpora školních psychologů	0	0	2 147	3 679
Podpora logopedické prevence	0	653	812	615
Podpora implementace etické výchovy	0	431	0	100
Další cizí jazyk RVP pro základní vzdělávání	0	0	1 113	0
Podpora národnostních menšin	0	0	0	59
Děti – cizinci z 3. zemí	88	403	249	311
OP VK – šablony ZŠ a SŠ	0	0	0	86 539
EU peníze školám	97 516	18 034	0	0
Grantové projekty	12 766	9 409	20 225	11 374
Grantové projekty - investice	160	437	0	0
Inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním	1 272	841	1 465	0
Podpora činnosti informačních center pro mládež	140	0	0	380
Dotace z Ministerstva životního prostředí	71	0	0	0
Celkem ze SR a EU	113 455	33 039	50 828	207 938
z prostředků kraje				
Dotace z FMS	36	105	110	66
EVVO	44	55	133	448
Dotace z FK	0	0	11	37
Dotace z Kanceláře hejtmána	143	107	165	478
Dotace ze SF	0	28	0	0
Celkem z kraje	223	295	419	1 029
Ú h r n e m	113 678	33 334	51 247	208 967

9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením

V roce 2015 byla poskytnuta dotace soukromým školám, předškolním a školským zařízením ve Zlínském kraji prostřednictvím krajského úřadu ve výši 198 082 tis. Kč, v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb.

V porovnání s předchozím rokem je celková dotace vyšší o 6,5 mil. Kč, což je způsobeno vývojem výkonů. Dotace poskytnuté jednotlivým typům zařízení a jejich vývoj od roku 2012 zachycuje následující tabulka.

TABULKA 47 - CELKOVÁ DOTACE DLE ZÁKONA Č. 306/1999 SB. (V TIS. KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	3 615	4 023	5 413	8 474
Speciální mateřské školy	3 268	3 392	3 479	3 412
Základní školy	18 533	19 351	20 719	21 902
Gymnázia	2 532	2 503	2 374	2 675
Střední odborné školy	59 702	54 143	53 028	73 907
Střední odborná učiliště a učiliště	39 945	37 652	36 842	19 997
Speciální střední školy	11 164	10 622	10 708	10 246
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	752	779	864	2 125
Školní stravování při středním vzdělávání	1 062	1 117	1 115	
Školní družiny a kluby	2 666	2 842	3 158	3 362
Domovy mládeže	2 894	2 686	2 720	2 567
Vyšší odborné školy	7 716	5 688	5 290	5 381
Základní umělecké školy	39 588	42 310	45 854	44 034
Celkem	193 437	187 108	191 564	198 082

Mimo dotace poskytnuté k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a výdajů souvisejících s běžným provozem školy byly některým školám a školským zařízením poskytnuty prostředky účelové, jejichž přehled uvádí následující tabulka.

TABULKA 48 - PŘEHLED DOTACÍ ÚČELOVĚ POSKYTNUTÝCH SOUKROMÝM ŠKOLÁM A ŠKOLSKÝM ZAŘÍZENÍM (V TIS. KČ)

Účel	2012	2013	2014	2015
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků soukromého školství	0	0	0	2 066
Soutěže a přehlídky	0	14	17	0
Podpora odborného vzdělávání	0	0	973	726
Excelence středních škol	61	0	0	2
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	98	0	57	46
Asistenti pedagoga	1 916	2 394	2 945	3 040
Podpora logopedické prevence	0	70	50	40
Další cizí jazyk RVP pro základní vzdělávání	0	0	16	0
Grantové projekty	12 293	7 262	5 409	2 039
Grantové projekty - investice	723	186	0	0
Inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním	0	0	93	0
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	0	46	0	0

Celkem ze SR a EU	15 091	9 972	9 560	7 959
z prostředků kraje				
Dotace z FMS	17	3	0	0
EVVO	10	0	0	0
Dotace z Kanceláře hejtmána	20	0	0	22
Celkem z kraje	47	3	0	22
Ú h r n e m	15 138	9 975	9 560	7 981

TABULKA 49 - JEDNOTKOVÁ DOTACE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA (V KČ)

Typ školy, školského zařízení	2012	2013	2014	2015
Mateřské školy	33 677	34 237	27 063	34 602
Speciální mateřské školy	96 714	103 138	112 764	116 996
Základní školy	51 010	50 633	51 274	51 495
Gymnázia	40 570	41 173	40 054	40 426
Sřední odborné školy	31 917	34 047	33 342	37 582
Sřední odborné učiliště a učiliště	47 153	47 588	49 181	51 943
Speciální střední školy	75 448	91 120	94 305	97 382
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	3 380	3 293	3 438	2 956
Školní stravování při středním vzdělávání	3 454	3 777	2 855	
Školní družiny a kluby	7 985	8 040	7 932	8 135
Domovy mládeže	24 020	24 387	24 531	23 808
Vyšší odborné školy	37 944	40 065	43 342	52 880
Základní umělecké školy	17 666	17 624	18 978	17 152

ZÁVĚR

Zpracovatelem výroční zprávy je Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje. Při zpracování byla využita statistická data zjišťovaná podle školských předpisů a dále údaje, které má odbor k dispozici z vlastní činnosti a z výročních zpráv školských organizací.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2014-2015 je zveřejněna na internetových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz a na informačním a vzdělávacím portále školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

PŘÍLOHY

TABULKA P 1 - VĚKOVÉ SLOŽENÍ DĚTÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH OBCEMI V OKRESECH ZLÍNSKÉHO KRAJE VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Věk	Počet dětí				
	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
do 3 let	465	695	453	613	2 226
3leté	946	1 290	1 209	1 582	5 027
4leté	1 037	1 381	1 352	1 853	5 623
5leté	1 072	1 378	1 478	1 850	5 778
starší	274	321	345	368	1 308
Celkem	3 794	5 065	4 837	6 266	19 962

TABULKA P 2 - POČTY TŘÍD A ŽÁKŮ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015 A JEJICH ZMĚNA OPROTI ŠKOLNÍMU ROKU 2013-2014 NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH OBCEMI

		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Třídy	Počet	2 282	321	299	277	264	250	1 411	218	216	220	217	871
	Změna	32	7	21	3	6	-3	34	0	-4	2	0	-2
Žáci	Počet	45 891	6 113	5 631	5 506	5 247	5 011	27 508	4 667	4 591	4 638	4 487	18 383
	Změna	1 140	450	117	247	229	13	1 056	68	-138	40	114	84

TABULKA P 3 - POČTY TŘÍD A ŽÁKŮ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015 A JEJICH ZMĚNA OPROTI ŠKOLNÍMU ROKU 2013-2014 NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH SOUKROMNÍKEM NEBO CÍRKVÍ

Zřizovatel		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň	
Soukromé	Tříd	Počet	38	5	4	5	4	4	22	4	4	4	4	16
		Změna	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
	Žáků	Počet	702	84	77	78	76	85	400	92	70	72	68	302
		Změna	36	7	-2	7	-9	4	7	24	-7	2	10	29
Církevní	Tříd	Počet	29	3	4	3	3	3	16	3	3	4	3	13
		Změna	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	-1	0
	Žáků	Počet	425	50	49	48	49	41	237	48	36	53	51	188
		Změna	32	5	7	4	10	-4	22	11	-12	3	8	10

TABULKA P 4 - SROVNÁNÍ POČTU STUDUJÍCÍCH NA VOŠ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE ŠKOLNÍCH LETECH 2001-2002 AŽ 2014-2015 (K 30. 9. KALENDÁRNÍHO ROKU)

Školní rok	Denní forma vzdělávání					Ostatní formy vzdělávání		
	počet studujících v ročníku					absolventi	studující celkem	absolventi
	celkem	1.	2.	3.	4.			
2001-2002	1 103	483	249	277	94	449	215	59
2002-2003	1 087	450	360	207	70	333	199	54
2003-2004	1 167	522	340	265	40	300	211	50
2004-2005	1 151	456	393	260	42	310	176	54
2005-2006	1 122	504	342	276	0	345	208	32
2006-2007	1 090	467	351	258	14	233	170	26
2007-2008	1 063	461	363	232	67	112	237	26
2008-2009	958	400	283	222	53	260	195	34
2009-2010	1 017	468	280	230	39	197	305	0*
2010-2011	1029	490	297	225	17	255	277	74
2011-2012	957	397	314	246	0	220	279	90
2012-2013	936	436	233	267	0	234	172	28
2013-2014	924	423	277	224	0	236	127	30
2014-2015	843	351	235	257	0	196	130	19

TABULKA P 5 - POČTY STUDENTŮ VOŠ VŠECH ZŘIZOVATELŮ V HLAVNÍCH SKUPINÁCH OBORŮ VZDĚLÁNÍ

Skupina oborů	Délka studia	2013-2014			2014-2015		
		Počet studentů	Absol. 2012-13	1. ročník 2013-14	Počet studentů	Absol. 2013-14	1. ročník 2014-15
DFV – DENNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ							
26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika	3	75	14	39	54	12	23
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	3	43	8	15	39	10	17
53 - Zdravotnictví	3	257	66	100	253	70	103
63 - Ekonomika a administrativa	3	103	29	53	77	22	44
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	29	18	16	28	4	11
68 - Právo, právní činnost	3	191	34	103	172	34	65
75 - Pedagogika, učitelství a soc. péče	3	180	5	78	172	37	62
82 - Umění a užité umění	3	46	10	19	48	7	26
Celkem		924	236	423	843	196	351
OFV – DÁLKOVÁ a KOMBINOVANÁ FORMA							
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	4	28	0	11	29	0	12
53 - Zdravotnictví	3,5	52	0	0	70	0	26
63 - Ekonomika a administrativa	3	47	20	9	31	19	10
68 - Právo, právní činnosti	4	0	10	0	0	0	0
Celkem		127	30	20	130	19	48
Celkem všechny formy vzdělávání		1 051	266	443	973	215	397

TABULKA P 6 - POČTY STUDUJÍCÍCH V OFV VE ŠKOLNÍCH LETECH 2007-2008 AŽ 2014-2015

Skupina oborů	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
H – obory s výučním listem	79	39	75	79	78	72	63	63
M a L – obory s maturitní zkouškou (vč. NS)	1 615	1 770	1 741	1 595	1 213	964	881	811
N – obory vyššího odborného vzdělání	237	195	305	277	279	172	127	130
Celkem	1 931	2 004	2 121	1 951	1 570	1 208	1 071	1 004

TABULKA P 7 - PŘEHLED SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÝCH CENTER VE ZLÍNSKÉM KRAJI

	Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
1.	Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené	Zlínský kraj
		pro mentálně postižené	
2.	Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
3.	Základní škola a Mateřská škola speciální Kroměříž	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
4.	Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
5.	Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR
	(odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)		

TABULKA P 8 - POČET KLIENTŮ SPC ZŘIZOVANÝCH ZLÍNSKÝM KRAJEM VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015

Klienti, jimž poskytlo SPC péči								
celkem	mentální	sluch	zrak	řeč	tělesné	více vad	autismus	ostatní
1812	707	0	98	8	174	527	181	117

TABULKA P 9 - PŘEHLED STŘEDISEK VÝCHOVNÉ PÉČE VE ZLÍNSKÉM KRAJI

	Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
1.	Kelč	DDÚ Olomouc
2.	Valašské Meziříčí	DDÚ Olomouc
3.	Zlín	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
4.	Kroměříž	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
5.	Bystřice p. Hostýnem	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
6.	Uherské Hradiště	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky

TABULKA P 10 - PŘEHLED A ROZDĚLENÍ POČTU STRAVUJÍCÍCH SE DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ PODLE KATEGORIÍ STRÁVNÍKŮ A DRUHŮ NEBO TYPŮ ŠKOL A OSTATNÍCH PRAVIDELNĚ STRAVOVANÝCH VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015 K 31. 10. 2014 (BEZ NÁHRADNÍHO STRAVOVÁNÍ)

Kategorie strávnicků	Počet strávnicků
Mateřské školy	20 302
Přípravný stupeň, přípravné třídy	28
1. stupeň základních škol	26 623
2. stupeň základních škol	17 171
Nižší stupeň 6 - 8letých gymnázií	1 207
Střední školy vč. konzervatoří	14 999
Vyšší odborné školy	391
Školská zařízení pro výkon ústavní – ochranné výchovy	36
Děti, žáci, studenti - celkem	80 757
Ostatní pravidelně stravovaní - dospělí	23 773
Pravidelně stravovaní - celkem	104 530

TABULKA P 11 - POČET ZAŘÍZENÍ ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ PODLE TYPU VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015 K 31. 10. 2014 (BEZ NÁHRADNÍHO STRAVOVÁNÍ)

Zařízení	Počet
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze školní jídelny zapsané do rejstříku	121
Školní jídelny s kuchyní	406
Vyvařovny	0
Školní jídelny - výdejny – strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík	8
Zařízení školního stravování - celkem	535

TABULKA P 12 - PŘEHLED SAMOSTATNÝCH ŠKOLNÍCH JÍDELEN ZŘIZOVANÝCH OBCEMI VE ŠKOLNÍM ROCE 2014-2015 (K DATU 1. 9. 2014)

Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p. o.	Břest 61
Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p. o.	Chropyně, Ječmínkova 270
Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58

TABULKA P 13 - VÝZNAMNÉ INVESTIČNÍ AKCE S DOTACEMI V ROCE 2015

Název školy	Název akce	Náklady na akci celkem	Náklady na akci v r. 2015				Poznámka
			Celkem	z toho		dotace z operačních programů	
				Investiční	Neinvestiční		
Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín	Realizace úspor energie	73 289	71 776	34 916		36 406	OPŽP
Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod	Opatření úspor energií	5 247	5 197	3 085		2 012	OPŽP
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín	Realizace úspor energie - domov mládeže	16 188	3 521	224		537	OPŽP
Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí	Zateplení obvodového pláště tělocvičny v areálu Máchova 628	2 366	2 366	389		1 853	OPŽP
Střední škola nábykářská a obchodní Bystřice pod Hostýnem	Opatření úspor energií	13 690	13 590	6 516		6 059	OPŽP
Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí	Inovace technologií praxe	27 753	14 316	-3 399		20 200	ROP
Střední škola-Centrum odborné přípravy technické Kroměříž	Modernizace technologického vybavení	10 442	7 712	498		5 399	ROP
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí	Přístavba odborných učeben a stavební úpravy budovy	18 383	12 938	2 789		13 380	ROP
Základní umělecká škola Vsetín	Rekonstrukce elektroinstalace	5 318	5 104	728	3 968		
Gymnázium J. A. Komenského a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Uherský Brod	Sanace vlhkosti a oprava fasády	10 492	7 784		7 465		
Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město	Stavební úpravy pro ZUŠ Uherské Hradiště	4 451	1 858	1 858			
Gymnázium Kroměříž	Rekonstrukce elektroinstalace I. etapa	7 785	4 656	1 071	2 785		
Střední průmyslová škola Otrokovice	Oprava vnitřního rozvodu vody	1 609	1 609				
Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín	Stavební úpravy odborných dílen	1 954	1 954	685			
Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín	Rekonstrukce elektroinstalace	14 976	14 976	14 976			
Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín	Výměna výtahu OP Bečva	1 182	1 182				
Střední odborné učiliště Uherský Brod	Stavební úpravy dílen automechaniků	6 198	5 878	2 966	700		
Střední odborné učiliště Uherský Brod	Přístavba výtahu pro osoby se	2 382	2 382	2 382			

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2014-2015

	sníženou schopností pohybu						
Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod	Oprava soustruhů	1 985	1 985				
Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Kroměříž	Stavební úpravy odborných učeben ručního obrábění kovů	2 483	1 949				
Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm	Rekonstrukce sociálních zařízení	7 725	7 494	3 561	2 889		
Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm	Oprava lodžii a přístavby DM	4 797	4 726				
Střední průmyslová škola strojnická Vsetín	Stavební úpravy kotelen	6 497	6 210	6 210			
Obchodní akademie, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Uherské Hradiště	Oprava šaten	1 196	1 196				
Střední škola průmyslová, hotelová a zdravotnická Uherské Hradiště	Rekonstrukce nástavby (III.NP) - budova J	7 438	5 762	544	987		
Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Vsetín	Rekonstrukce elektroinstalace III. NP	1 318	1 318				
Celkem		257 144	209 439	79 999	18 794	85 846	

TABULKA P 14 - VÝVOJ NÁKLADŮ HLAVNÍ ČINNOSTI V LETECH 2012 AŽ 2015 - NEJVÝZNAMNĚJŠÍ POLOŽKY PROVOZNÍCH A PŘÍMÝCH NÁKLADŮ (V TIS. KČ)

Položka	2012	Podíl z přímých nákladů	2013	Podíl z přímých nákladů	2014	Podíl z přímých nákladů	2015	Podíl z přímých nákladů
Mzdy	1 381 051,22	73,58	1 333 075,04	72,61	1 327 783,91	73,05	1 309 832,90	73,29
Odvody	465 238,84	24,79	445 551,84	24,27	444 497,78	24,45	443 143,11	24,80
Ostatní přímé ONIV	30 615,19	1,63	57 285,05	3,12	45 414,62	2,50	34 130,97	1,91
- z toho učebnice zdarma	602,70	0,03	1 022,13	0,06	850,44	0,05	810,32	0,05
- z toho učební pomůcky	3 802,79	0,20	5 468,40	0,30	6 140,10	0,34	5 097,03	0,29
Přímé náklady celkem	1 876 905,25	100,00	1 835 911,93	100,00	1 817 696,31	100,00	1 787 106,98	100,00
Položka	2012	Podíl z provoz. nákladů	2013	Podíl z provoz. nákladů	2014	Podíl z provoz. nákladů	2015	Podíl z provoz. nákladů
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	31 280,46	5,03	57 652,67	9,65	52 657,17	9,11	39 669,17	6,36
Ostatní nákup materiálu	55 760,05	8,96	52 674,57	8,81	56 328,60	9,75	50 972,24	8,17
Energie	133 403,82	21,43	134 060,85	22,43	111 943,87	19,37	110 217,39	17,66
Nájemné	15 553,43	2,50	14 320,34	2,40	15 051,88	2,60	14 640,56	2,35
Ostatní služby	72 953,32	11,72	72 553,82	12,14	74 673,14	12,92	89 911,69	14,41
Opravy a udržování	76 836,76	12,35	57 489,04	9,62	57 878,92	10,01	71 717,04	11,49
Odpisy majetku	88 050,36	14,15	73 341,82	12,27	75 991,97	13,15	104 691,92	16,78
Ostatní *)	148 553,90	23,87	135 490,02	22,67	133 398,80	23,08	142 268,90	22,80
Provozní náklady celkem	622 392,10	100,00	597 583,13	100,00	577 924,35	100,00	624 088,91	100,00
Rozdíl proti předchozímu roku		x	-24 808,97	x	-19 658,78	x	46 164,56	x
Podíl proti předchozímu roku		x	-3,99	x	-3,29	x	7,99	x
Projekty ESF	97 835,83	x	141 714,04	x	124 032,65	x	89 573,51	x
CELKOVÉ NÁKLADY	2 499 297,35	x	2 433 495,06	x	2 395 620,66	x	2 411 195,89	x

Poznámka: *) potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovní, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení

TABULKA P 15 - PŘEHLED NÁKLADŮ V LETECH 2012 AŽ 2015 PODLE TYPU ŠKOLY A ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Škola/ školské zařízení	2012			2013			2014			2015			Koeficient nárůstu 2015/2014	
	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem
Gymnázia	13	469 682,24	119 459,25	13	481 333,60	114 336,68	13	477 474,45	113 022,37	13	477 753,34	123 906,88	0,06	9,63
			84 032,00			69 883,00			71 547,38			64 143,00	13,43	51,77
SOŠ	21	678 615,75	166 384,60	19	667 606,27	173 958,69	19	635 397,40	163 898,11	19	647 382,23	181 650,01	1,89	10,83
			101 661,04			97 873,00			98 103,00			102 422,85	15,82	56,38
SOU	13	699 675,80	217 330,16	13	645 492,69	194 780,81	13	640 927,87	188 396,26	13	625 652,62	197 796,40	-2,38	4,99
			128 268,07			100 801,59			102 969,00			107 163,81	17,13	54,18
Speciální OU	2	37 350,06	7 217,88	2	33 806,16	6 848,43	2	34 052,57	6 383,40	2	33 153,59	6 398,84	-2,64	0,24
			4 707,00			4 686,00			4 415,00			4 286,00	12,93	66,98
ZUŠ	20	246 446,00	38 153,86	20	244 208,74	34 125,84	20	247 866,73	34 516,28	20	260 880,07	37 793,08	5,25	9,49
			5 977,00			2 814,00			3 285,00			1 617,00	0,62	4,28
Speciální školy	20	226 793,62	34 411,71	20	221 942,68	35 115,35	20	220 691,20	33 933,42	20	220 225,96	36 187,32	-0,21	6,64
			25 539,00			26 280,00			28 183,00			27 883,65	12,66	77,05
Dětské domovy	10	101 707,65	27 980,60	10	102 331,39	28 114,00	10	102 571,90	28 098,55	10	105 323,23	28 951,77	2,68	3,04
			20 257,00			20 108,00			20 941,00			21 271,00	20,20	73,47
Plavecké školy	2	8 834,48	3 789,32	2	9 336,38	3 897,67	2	9 967,92	3 888,04	2	10 602,09	4 099,96	6,36	5,45
			0,00			0,00			0,00			152,56	1,44	3,72
Krajská PPP a zařízení pro DVPP	1	30 191,75	7 664,72	1	27 437,16	6 405,66	1	26 670,62	5 787,92	1	30 222,76	7 304,65	13,32	26,21
			4 232,00			5 463,00			5 394,00			5 942,00	19,66	81,35
Celkem za ZK	102	2 499 297,35	622 392,10	100	2 433 495,07	597 583,13	100	2 395 620,66	577 924,35	100	2 411 195,89	624 088,91	0,65	7,99
			374 673,10			327 908,59			334 837,38			334 881,87	13,89	53,66

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji 2014-2015

Vydal Zlínský kraj v roce 2016

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje